

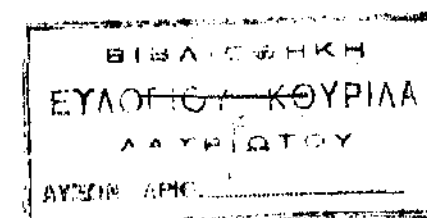
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΟΓΔΟΥΣ

1879

[ΙΟΥΛΙΟΣ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 8.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8.

ΑΘΗΝΗΣ

Εργασίον της 'Εστίας: 'Οδός Σταδίου, 6.

1879

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος "Ογδοός

Συνδρομή ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρροῦνται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἰς τὴν ἐτήσιον.—Γραφεῖον τῆς Διοικήσεως: Ὁδὸς Σπείρου, 8.

2 Δεκεμβρίου 1878

Σφραγὶς τοῦ

ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΩΝΙΑΤΩΝ

[Ἐπὶ ἔργον ἐν Λεβαδείᾳ μέχρι τοῦ 1840. Τὰ ἀπαρ-
τίζοντα αὐτὸν χωρία συνεχωρεύθησαν ἑξέως τοῦ πλει-
στον, μετὰ τοῦ δήμου Πέτρας].

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

KINEZOY ΠΑΘΗΜΑΤΑ EN KINA

Προβλεπόμενα ἱουλίου Βέρν. Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου

Συντάγμα 181 εκλ. 737.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ὅπου ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἐπισκοπήσῃ ἀκόπως
τὴν πόλιν Σάγγ-Χάϊ.

Κινεζικὴ τις παροιμία λέγει:

α" Ὅταν τὰ ξίφη ᾔνε σκωριασμένα καὶ οἱ λί-
σγοι λάμπουσιν,

β" Ὅταν αἱ φυλακαὶ ᾔνε κεναὶ καὶ αἱ σιταπο-
θήκαι πλήρεις,

γ" Ὅταν αἱ βαθμίδες τῶν ἐκκλησιῶν ᾔνε τριμ-
μέναι ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν πιστῶν, καὶ αἱ αὐ-
λαὶ τῶν δικαστηρίων σκεπασμέναι χόρτον,

δ" Ὅταν οἱ ἱατροὶ βαδίζουν πεζοὶ καὶ οἱ ἀρτο-
ποιοὶ ἔφιπποι,

ε" Τὸ κράτος κυβερνᾶται λάμπρᾳ.

Ἡ παροιμία εἶνε καλὴ, καὶ δύναται ὁρθῶς
νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐφ' ὅλων τῶν κρατῶν τοῦ παλαιοῦ
καὶ νέου κόσμου. Ἀλλ' ἂν ὑπάρχει κράτος τι,
ὅπου ἡ εὐχὴ αὕτη πολὺ ἔτι ἀπέχει τῆς ἐκπλη-
ρώσεώς της, τὸ κράτος αὐτὸ εἶνε ἀκριβῶς τὸ
Οὐράνιον Κράτος. Ἐν αὐτῷ τὰ ξίφη λάμπουσι,
καὶ οἱ λίσγοι ἔχουσι σκωρίαν, βρίζουσι δ' αἱ
φυλακαὶ καὶ οἱ σιταβολῶνες μένουσι κενοί. Οἱ
ἀρτοποιοὶ ἀργαῖοι πλείοντον τῶν ἱατρῶν, καὶ
ἂν αἱ παγὸδαὶ προσελκύουσι τοὺς πιστούς, τὰ
δικαστήρια ἐπ' ἑσῆς οὕτε ὑποδίκων οὕτε δια-
δίκων στεροῦνται.

Ἄλλως δέ, βασιλείαν ἐκατὸν ἀγδοήκοντα χι-

ΤΟΜΟΣ Η'—1870

λιάδων τετραγωνικῶν μιλίων, ὅπερ ἀπὸ βορρᾶ
μὲν πρὸς νότον ἔχει μῆκος πλέον τῶν ὀκτακο-
σίων λευγῶν, ἀπὸ δυσμῶν δὲ πρὸς ἀνατολὰς
πλέον τῶν ἑννεακοσίων, καὶ περιλαμβάνει δε-
καοκτὼ εὐρείας ἐπαρχίας, μὴ λογιζομένων τῶν
ὑποτελῶν χωρῶν, ἥτοι τῆς Μογγολίας, τῆς Μαν-
τσουρίας, τοῦ Τίβετ, τοῦ Τόγκιγγ, τῆς Κορέας,
τῶν νήσων Αἰου-Τσοῦ, κτλ, ἀδύνατον εἶνε νὰ
διοικηθῇ καλῶς. Ἄν δὲ οἱ Κινεζοὶ τὸ ὑποπτεύ-
ουσι μόνον, οἱ Εὐρωπαῖοι οὐδόλως περὶ τούτου
διστάζουσι. Μόνος δὲ ἔσως ὁ αὐτοκράτωρ, ἐγ-
κλειστος ἐν τῷ ἀνακτόρῳ του, οὕτινος σπανίως
ὑπερβαίνει τὴν φλιάν, φυλασσόμενος ὑπὸ τῶν
τειχῶν πόλεως τριπλῆς, γίδος τοῦ Οὐρανοῦ, πα-
τὴρ δὲ καὶ μήτηρ συγχρόνως τῶν ὑπηκόων του,
κατασκευάζων καὶ ἀνασκευάζων νόμους κατὰ
τὸ δοκοῦν, δικαίωμα ἔχων ζωῆς καὶ θανάτου
ἐπὶ πάντων, καὶ ἀπορρόφῶν δικαίωματι γεννή-
σεως πάσας τοῦ κράτους του τὰς προσόδους,
μόνος ὁ ἡγεμὼν οὗτος, οὕτινός ἐνώπιον κύπτου-
σιν εἰς σποδὸν πάντων τὰ μέτωπα, εὕρισκε
πάντα ἀριστα ἐν τῷ ἀρίστῳ τῶν κρατῶν. Ἀνω-
φελὲς δὲ εἶνε καὶ ν' ἀποπειραθῇ τις νὰ πείσῃ
αὐτὸν ὅτι ἀπατᾶται. Οὐδέποτε ἀπατᾶται γίδος
τοῦ Οὐρανοῦ.

Εἶχεν ἄρα γε ὁ Κιν-Φὸ λόγον τινὰ νὰ φρονῇ,
ὅτι καλλίτερον εἶνε νὰ διοικῇται τις εὐρωπαϊ-
κὸς μᾶλλον ἢ κινεζικῶς; Πρέπει τις νὰ τὸ ὑ-
ποθέσῃ, διότι κατῴκει οὐχὶ ἐντὸς τῆς Σάγγ-
Χάϊ, ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῆς, ἐπὶ μερίδος τινὸς τῶν
ἀγγλικῶν κτήσεις, αἵτινες ἀπολαμβάνουσιν ἱκανῆς
αὐτονομίας.

Ἡ κυρία πόλις τῆς Σάγγ-Χάϊ κεῖται ἐπὶ τῆς
ἀριστερᾶς δὲξις τοῦ μικροῦ ποταμοῦ τοῦ Χου-
άγγ-Πού, ὅστις, συμβάλλων κατ' ὀρθὴν γωνίαν
εἰς τὸν Βουσοῦγγ, ἀναμίγνυται κατόπιν μετὰ
τοῦ Κυανοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκβάλλει τέλος εἰς
τὴν Κιτρίνην θάλασσαν.

Ὡσειδῆς τὸ σχῆμα καὶ ἐκτεινομένη ἀπὸ βορρᾶ
πρὸς νότον, περιβάλλεται ἡ πόλις ὑπὸ ὑψηλῶν τει-
χῶν, ὧν πέντε πύλαι ἀνοίγονται πρὸς τὰ προά-
στειά της. Ἀδισξίτητον δίκτυον πλακοσφῶτων
δρομίσκων, οὗς μάτην ἤθελον ἀποτριβῇ καθαρί-
ζουσαι αἱ σαρωτικαὶ μηχαναὶ ἐργαστήρια σχο-
τεινὰ, χωρὶς παραθύρων οὐδ' ἐκθεμάτων, ἐν οἷς ἐρ-
γάζονται ἄνθρωποι γυμνοὶ μέχρι ζώνης, αὐδε-
μία ἄμαξα, οὐδὲν φορεῖον, μόλις δὲ τοῦ ἱππεῖς

τινες* ναοί τινες ἐγγύριοι, καὶ τινὰ ἀλλοδαπὰ παρεκκλήσια, ἀντὶ δὲ περιπάτου κήπος τεῖθοπος καὶ ἐλῶδες πεδίου παρατάξεως, ἐκτεινόμενον ἐπὶ ἐδάφους σχηματισθέντος ἐκ προσχωσεων, πληροῦν παλαιῶν δρυϊνῶν καὶ ἐκτεθειμένων εἰς πᾶσαν ἐλφίδην ἀναθυμιάσιν· ἐν μέσῳ δὲ τῶν δ-δῶν αὐτῶν καὶ εἰς τὸ βάθος τῶν στενῶν ἐκείνων σκίων πληθυσμὸς διακοσίων χιλιάδων κατοίκων· τοιαύτη εἶνε ἡ πόλις ἐκείνη, ἥς ἡ κατοικία δὲν εἶνε βεβαίως ζήλωτή, ἀλλ' εἶνε μεγάλη οὐχ ἦτον ἡ ἐμπορικὴ σημασία.

Ἐν αὐτῇ ἀληθῶς, μετὰ τὴν συνθήκην τοῦ Νάν-Κίγγ, ἔσχον οἱ ξένοι κατὰ πρῶτον τὸ δικαίωμα νὰ ἰδρύσων ἐμπορικὰ καταστήματα· καὶ δι' αὐτῆς, ἡνολχθη ἐν Κίνα ἡ θύρα πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐμπορίαν. Οὕτω δὲ, ἐκτὸς τῆς Σάγγ-Χάϊ καὶ κατὰ τὰ προάστεια αὐτῆς ἡ κυβερνήσις παρεχώρησεν ἀντὶ ἐτήσιου μισθώματος τρεῖς μερίδας γῆς εἰς τοὺς Γάλλους, τοὺς Ἀγγλους καὶ τοὺς Ἀμερικανούς, οἵτινες εἰσὶ δισχιλίοι περίπου τὸν ἀριθμὸν.

Ἡ γαλλικὴ παραχώρησις μικρὰν ἔχει τὴν σημασίαν, καὶ ὀλίγα περὶ αὐτῆς δύνανται νὰ ρηθῶσι. Συναρθεῖ σχεδὸν πρὸς τὸ βόρειον τῆς πόλεως τεῖχος, καὶ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ ῥυακος τοῦ Γυάγγ-Κίγγ-Πάγγ, ὅστις χωρίζει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀγγλικοῦ ἐδάφους. Ἐπ' αὐτῆς ἐγείρονται αἱ ἐκκλησίαι τῶν Λαζαριστῶν καὶ Ἰησοῦ-τῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἐπίσης, τέσσαρα μίλια μακρὰν τῆς Σάγγ-Χάϊ, τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Τσι-καθῆ, ὅπου διδόνται ἀπολυτήρια εἰς Κινέζους μαθητάς. Ἀλλ' ἡ μικρὰ αὕτη γαλλικὴ ἀποικία πολὺ ὑπολείπεται τῶν γειτόνων της. Ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1861 ἰδρυθέντων δέκα ἐμπορικῶν οἰκῶν τρεῖς μόνον περισώζονται, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Προεξοφλητικὴ Τράπεζα προτίμησε νὰ ἰδρυθῇ ἐπὶ τῆς ἀγγλικῆς παραχωρήσεως.

Ὁ ἀμερικανικὸς χώρος, κατέχων τὴν καμπὴν τοῦ Οὐσογγ, χωρίζεται ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς κτήσεως διὰ τοῦ ποταμοῦ Σου-Τσέου, ἐφ' οὗ διέρχεται γέφυρα ξυλίνη. Ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχει τὸ ξενοδοχεῖον Ἀστὼρ, ὁ ἱεραποστολικὸς ναὸς, καὶ τὰ πρὸς ἐπισκευὴν τῶν εὐρωπαϊκῶν πλοίων κατεσκευασμένα νεώρια.

Ἀλλ' ἡ ἀμειωτάτη τῶν τριῶν κτήσεων εἶνε ἀναντιρρήτως ἡ ἀγγλική. Οἱλοὶ πλούσιοι ἐπὶ τῆς προκυμίας, κατοικίαι μετὰ δωματίων καὶ κήπων, μέγαλα τῶν ἐν ἐμπορίᾳ ἡγεμόνων, ἡ Ἀνατολικὴ Τράπεζα, τὸ κατάστημα τοῦ ἐμπορίου οἴκου δέντ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Λάο-Τσί-Τσάγγ, τὰ ἐμπορεῖα τῶν Ζαρδάϊ, τῶν Ρῶσελ καὶ ἄλλων μεγαλεμπόρων, ἡ ἀγγλικὴ λέσχη, τὸ θέατρον, τὸ σφαιροβόλειον, ὁ κήπος, τὸ ἵπποδρόμιον καὶ ἡ βιβλιοθήκη· ἰδοὺ ἐν συνόφει τὸ σύνολον τοῦ πλουσίου ἐκείνου ἀγγλοσάξωνικοῦ δημιουργήματος, ὅπερ δικαίως ἡξιώθη τῆς προσωνομίας· πρῶτος ἀποικία.

Οὐδὲν διὰ τοῦτο ἄπορον, ὡς λέγει ὁ Κ. Λέων Ρουσσέ, ὅτι ἐπὶ τῆς προνομιοῦχος ἐκείνης χώρας, καὶ ὅπῃ τὴν αἰγίδα ἐλευθερίου διοικήσεως, ἀπαντᾷ τις πόλιν κινεζικὴν ἰδιόρρυθμον ὅλως καὶ πρὸς οὐδεμίαν οὐδαμοῦ ἀνάλογον.

Οὕτω δὲ ἐν τῇ μικρᾷ ἐκείνῃ γωνίᾳ, ὁ διὰ τῆς γραφικῆς ὁδοῦ τοῦ Κυανοῦ Ποταμοῦ καταπλέων ξένος βλέπει τέσσαρας σημαίας κυμαίνοντας ὑπὸ τῆς αὐτῆς αὐρας, τὴν τρίχρουν γαλλικὴν, τὴν ἀμερικανικὴν, τὴν βρετανικὴν, καὶ τὸν σταυρὸν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, κίτρινον ἐπὶ πρασίνῳ ἐδάφους, τοῦ Κράτους τῶν ἀνθέων.

Τὰ περίχωρα τῆς Σάγγ-Χάϊ εἰσὶν ἄδενδρος καὶ ἀναπεπταμένη χώρα, διατεταμένη ὑπὸ στενῶν πετρωδῶν δρόμων καὶ ἀτραπῶν κεκαργμένων κατ' ὁρθὰς γωνίας, διάτρητος ὑπὸ δεξαμενῶν καὶ βρυμάτων ἀρδευόντων ἀπεράντους δρυϊνῶν, ἀντακουμένη ὑπὸ διωρύγων, ἐν αἷς ἐφέροντο πλοῖα ἐξοκέλλοντα πολλάκις εἰς μέσον τῶν ἀγρῶν, ὡς τὰ πλατὰ ὁλλανδικὰ σκάφη εἰς μέσον τῶν πεδιδάων, ἐν συνόφει δὲ εὐρεῖα πρασινὴ εἰκὼν, στερουμένη πλαισίου.

Ἡ Πέρμα προσωμίσθη ἀφιχθεῖσα εἰς τὴν προκυμίαν τοῦ τῶν ἐγγυρίων λιμένος, ἐνώπιον τοῦ ἀνατολικοῦ προαστείου τῆς Σάγγ-Χάϊ· ἐκεῖ δ' ἀπεβίβασθον τὴν μεταμνησμένην δὲ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φό.

Ἡ παλιόρρη τῶν τυρβαζόντων ἀνθρώπων ἦτο μεγίστη ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ ἀπερίγραπτος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. Ἐκατοντάδες κινεζικῶν ἀκατίων παντοίων καὶ ποικιλιῶν ἀπετέλουν εἰδὸς τι πόλεως πλωτῆς, ἐν ᾗ διητάτο ναυτικὸς πληθυσμὸς τεσσαράκοντα τοῦλάχιστον χιλιάδων, ὑποδεστέραν κατέχων θέσιν κοινωνικὴν, οὐτινος καὶ αὐτὰ τὰ εὐπορώτερα μέλη δὲν δύνανται ν' ἀνυψωθῶσι μέχρι τῶν λογίων καὶ τῶν μανδρινῶν.

Οἱ δύο φίλοι ἐτράπησαν εἰς περίπατον ἐπὶ τῆς προκυμίας, ἐν μέσῳ τοῦ ἐτερογενοῦς ἐκείνου πλήθους, ὅπερ ἀπετέλουν ἐμποροὶ παντοδαποί, πωληταὶ ἀρακιδῶν, πορτοκαλλίων, ἰνδοφαινίκων καὶ παμπλεουσίων, ναῦται πάσης φυλῆς, ὑδροφόροι, χρησμολόγοι, βόνζοι, λάμαιοι, ἱερεῖς καθολικοὶ, κινεζικὴν ἀναθεβλημένοι ἐνδυμασίαν, φέροντες οὐρὰν καὶ κρατοῦντες ῥιπίδιον, ἐγγύριοι στρατιῶται, τιπαιοὶ ἦτοι ἐγγύριοι χωροφύλακες, καὶ ἐμπορομαστῆται παντοειδεῖς.

Ὁ Κιν-Φό, κρατῶν τὸ ῥιπίδιόν του, περιῆγεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τὸ ἀδιάφορον βλέμμα του, ἀπαθὲς πρὸς πάντα τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα. Οὐτε δὲ μεταλλικὸς ἥχος τῶν μεξικανικῶν νομισμάτων, οὐτε ὁ τῶν ἀργυρῶν ταλελίων, οὐτε τῶν χαλκίνων σαπέλων, ἅτινα πάντα θορυβῶδες ἀντήλασσαν πωλῆται καὶ πελάται, κατώρουν νὰ περισπᾷσιν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ. Εἶχε ν' ἀγοράσῃ καὶ νὰ πληρώσῃ τὰς μετρητοὺς ἐλόκληρον ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς πόλεως.

Ὁ δὲ Βάγγ, ἀπλώσας τὸ εὐρύ του κίτρινον ἀλεξίβροχον, κατέκοσμον διὰ μελανῶν τεράτων, καὶ ἔντοπος πάντοτε, ὡς ὀρεῖται νὰ ᾄδῃ πᾶς γνήσιος Κινέζος, ἀνεζήτει πανταχοῦ ὕλην πρὸς παρατήρησιν.

Ἐνῷ διήρχετο πρὸς τῆς ἀνατολικῆς πύλης, τὸ βλέμμα του προσήλθον κατὰ τύχην εἰς δωδεκάδα κλωβῶν ἐκ βαμβοκαλάμου, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐμόρφάζον κεφαλαὶ καταδίκων, ἀποκεφαλισθέντων τὴν προτεραίαν.

— Ἰσως, εἶπε, θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ στερεῶν καλεῖς κεφαλὰς παρὰ νὰ τὰς κόπῃ.

Ὁ Κιν-Φό δὲν ἤκουσε βεβαίως τὴν σκέψιν τοῦ Βάγγ, ἥτις θὰ τὸν ἐξέπληττεν ἀναμφιβόλως, προφερομένη ὑπὸ ἀρχαίου Τάϊ-Πίγγ.

Ἐξηκολούθησαν δ' ἀμφοτέρω βαδίζοντες παρὰ τὴν προκυμίαν, καὶ περιεάμπτοντες τὰ τεῖχη τῆς κινεζικῆς πόλεως.

Εἰς τὸ ἄκρον τοῦ προαστείου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλαν νὰ πατήσων ἐπὶ τῶν γαλλικῶν κτήσεων, ἰθαγενῆς τις, ποδῆρη φέρων κυανοῦν χιτῶνα, κροῦν καὶ διὰ μικροῦ ῥαβδίου κέρας βουβάλου, ὅπερ ἐπρίξ θορυβῶδως, εἶχε συναγείρει περὶ αὐτὸν τὰ πλήθη.

— Εἶνε σιέν-τσέγγ! εἶπεν ὁ φιλόσοφος.

— Τί μὰς μέλει; ἀπήντησεν ὁ Κιν-Φό.

— Φίλε, ὑπέλαθεν ὁ Βάγγ, ἐρώτησέ τον νὰ σοῦ εἰπῇ τὴν τύχην σου. Ἡ εὐκαιρία εἶνε καλὴ, ἀφοῦ μέλλεις νὰ νυμφευθῇς.

Ὁ Κιν-Φό ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον του, ἀλλ' ὁ Βάγγ τὸν ἐκράτησεν.

Ὁ σιέν-τσέγγ εἶνε εἰδὸς τι δημοτικοῦ προφήτου, ὅστις ἀντὶ ὀλίγων σαπέλων ἐπαγγέλλεται τὸν χρησμολόγον. Μόνα τῆς τέχνης του ὄργανον ἔχει ἐν κλωβίῳ, περιεστὸν μικρὸν πτηνὸν καὶ κρεμάμενον ἀπὸ τινος κομβίου τοῦ χιτῶνός του, καὶ δέσμην ἐξήκοντα τεσσάρων παιγνιοχάρτων, παριστάντων μορφὰς θεῶν, ἀνθρώπων ἢ καὶ ζώων. Οἱ Κινέζοι πάσης τάξεως, φύσει δεισιδαίμονες, δὲν περιφρονοῦσι τὰς μαντείας τοῦ σιέν-τσέγγ, ὅστις ἐκτιμᾷ ἴσως αὐτὰς πολὺ ὀλιγώτερον.

Νεύσαντος τοῦ Πάγγ, ἥπλωσεν ἐκεῖνος κατὰ γῆς τὰ πητα βαμβοκερόν, ἀπέθηκεν ἐπ' αὐτοῦ τὸν κλωβὸν του, ἐξήγαγε τὰ παιγνιοχάρτα, τὰ ἀνέμιξε καὶ τὰ ἥπλωσεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, οὕτως ὥστε νὰ μὴ φαίνονται αἱ εἰκόνες.

Ἡνοίχθη τότε τοῦ κλωβίου ἡ θύρα, τὸ δὲ μικρὸν πτηνὸν ἐξεβλήθη τοῦ κλωβοῦ ἐξέλεξεν ἐν τῶν χαρτίων κ' ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυλακὴν του, ἀφοῦ ἔλαβε κόκκον δρυζίου εἰς ἀμοιβήν.

Ὁ σιέν-τσέγγ ἀνέτρεψε τότε τὸ χαρτίον, ὑπῆρχε δ' ἐπ' αὐτοῦ μορφή ἀνδρὸς καὶ ῥητόν τι, γεγραμμένον εἰς τὴν ἐπίσημον τῶν μανδρινῶν γλῶσσαν.

Ἀποτεινόμενος τότε πρὸς τὸν Κιν-Φό, ἐμάντευσεν αὐτῷ ὁ χρησμολόγος ὅτι πάντες αὐτοῦ

παντὸς τόπου οἱ συνάδελφοι προλέγουσι στερεοτύπως καὶ ἀκινδύνως, ὅτι δηλ. μετὰ προσεχῇ δοκιμασίαν ἐμελλε ν' ἀπολαύσῃ μυριετοῦς εὐδαιμονίας.

— Ἐνὸς μόνου ἔτους εὐτυχία μὲ φθάσει, ἀπήντησεν ὁ Κιν-Φό· τὰ ἄλλα χάρισμα σου.

Εἶτα ἔρριψε χαμαὶ ἀργυροῦν ταλάν, ἐφ' οὗ ὥρμησεν ὁ χρησμολόγος ὡς πειναλὸς κύων ἐπὶ μυελώδους ὀστοῦ· διότι τοιαῦτα τυχερὰ ἦσαν λίαν σπάνια.

Μετὰ τοῦτο ὁ Βάγγ καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ κατηθύνθησαν πρὸς τὴν γαλλικὴν ἀποικίαν, ἐκεῖνος μὲν συλλογιζόμενος τὴν μαντείαν, ἥτις συνεφώνει πρὸς τὰς ἰδίας αὐτοῦ περὶ εὐδαιμονίας θεωρίας, οὗτος δὲ πλήρη ἔχων πεποιθήσιν ὅτι ἦτο ἀπρόσιτος εἰς οἰκονομικὰ δοκιμασίαν.

Παρήλθον οὕτω πρὸς τοῦ γαλλικοῦ προξενείου, ἀνέδραμον μέχρι τῆς μικρᾶς γεφύρας, ἥτις ζευγνύει τὸν Γυάγγ-Κίγγ-Πάγγ, διήλθον τὸ ῥυάκιον, κ' ἐτράπησαν πλαγίως διὰ τῶν ἀγγλικῶν κτήσεων, ὅπως φθάσων εἰς τὴν προκυμίαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ λιμένος.

Ἐσήμεινε τότε μεσημβρία, πᾶσα δὲ τῶν ἐργασιῶν ἡ τύρβη, ζωηροτάτη τὴν πρωίαν, διεκόπη ὡς διὰ μαγείας. Ἡ ἐμπορικὴ ἡμέρα εἶχεν οὕτως εἰπεῖν τελειώσει, καὶ ἡ ἡρεμία διεδέχετο τὴν κίνησιν κ' ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ ἀγγλικῇ πόλει, ἥτις ὡς πρὸς τοῦτο εἶχε μεταβληθῇ εἰς κινεζικὴν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ξένα τινὰ πλοῖα κατέφθονον εἰς τὸν λιμένα, τὰ πλεῖστα ὑπὸ ἀμερικανικὴν σημαίαν, καὶ τὰ ἐννέα δέκατα ἐξ αὐτῶν — πρέπει νὰ τὸ εἰπωμεν — φέροντα φορτίον ὀπίου. Ἡ ἀποκτηνωτικὴ αὕτη ὕλη, τὸ δηλητήριο αὐτὸ, δι' οὗ πνίγει τὴν Κίνα ἡ Ἀγγλία, ἀποτελεῖ ἐτήσιος συναλλαγᾶς διακοσίαν ἐξήκοντα ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ ἀποφέρει κέρδος τριακάσια τοῖς ἑκατόν. Μάστιν προσεπάθησεν ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις νὰ ἐμποδίσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὀπίου εἰς τὸ Οὐράνιον Κράτος. Ὁ πόλεμος τοῦ 1841 καὶ ἡ συνθήκη τοῦ Νάν-Κίγγ ἀνεπέτασαν τὰς θύρας εἰς τὸ ἀγγλικὸν ἐμπόρευμα καὶ ἀφῆκαν νικητὰς τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἐμπορίου. Πρέπει δὲ ἄλλως νὰ προσθέσωμεν, ὅτι ἂν ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις προσέβη μέχρι καταψηφίσσεως θανατικῆς ποινῆς κατὰ παντὸς Κινέζου πωλοῦντος ὀπίον, κατορθοῦνται ὅμως πάντοτε ἐπὶ ἀργυρίῳ συμβιβασμοὶ τινες μετὰ τῶν δικηνητικῶν ἀρχῶν. Πιστεύεται μάλιστα, ὅτι ὁ τὴν Σάγγ-Χάϊ κυβερνῶν μανδρινὸς ταμιεῦε ἐτήσιως ἐν ἑκατομμύριον, κλείων ἀπλῶς τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὰς λαθροχειρίας τῶν ὑφισταμένων του.

Ἐννοεῖται ὅτι οὐτε ὁ Βάγγ οὐτε ὁ Κιν-Φό εἶχον τὴν οἰκτρὰν συνήθειαν νὰ καπνίζωσιν ὀπίον, ἥτις κατὰστρέφει πρόβριζα τὸν ὄργανισμὸν τοῦ σώματος καὶ φέρει ταχέως εἰς τὸν θάνατον.

Οὐδέποτε οὐγγία τῆς ὕλης ταύτης εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν πλούσιον οἶκον, ὅπου ἐφθασαν οἱ δύο φίλοι μετὰ μίαν ὥραν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν προκυρμαίαν τῆς Σάγγ-Χάϊ ἀποβάσεώς των.

Ὁ Βάγγ, βλέπων τὰ φορτία τοῦ ὀπίου, εἶπε —πράγμα παράδοξον, λεγόμενον ὑπὸ ἀρχαίου Τάϊ-Πίγγ:

— Ἡδυνάτο τις ἕως νὰ κάμῃ κάτι καλλιτέρον, παρὰ νὰ εἰσάγῃ τὴν ἀποκτήνωσιν εἰς δλόκληρον λαόν! Καλὸν εἶνε τὸ ἐμπόριον, ἀλλ' ἡ φιλοσοφία εἶνε καλλιτέρα! Πρὸ πάντων λοιπὸν ἂς φιλοσοφώμεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ὅπου ὁ Κιν-Φὺ λαμβάνει σπουδαίαν ἐπιστολὴν ὁκτὶ ἡμέρας βραδύτερον τοῦ πρίνοντος.

Τὸ κινεζικὸν γράμμι εἶνε σύνολον ποιικίλων οἰκοδομῶν, διατεταγμένων παραλλήλως ἐπὶ γραμμῆς τεταγμένης καθέτως ὑπὸ ἄλλης ὁμοίας, ἣν ἀποτελοῦσι σκιᾶδες καὶ περίπτερα. Βῖνε δὲ συνήθως αὐτοκρατορικὴ ἰδιοκτησία, καὶ παρέχεται εἰς κατοικίαν τῶν ἀνωτέρων μανδρινῶν. Ἀν ἀπαγορεύεται ὅμως καὶ εἰς τοὺς πλουσίους οὐρανίους—ἦτοι κατοίκους τοῦ Οὐρανίου Κράτους,—νὰ ἔχωσιν ἰδιόκτητον γράμμι, τοιοῦτο δὲ ἦτο τὸ ὑπὸ τοῦ πλουσίου Κιν-Φὺ κατοικοῦμενον πολυτελὲς μέγαρον.

Ὁ Βάγγ καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ ἔστησαν πρὸ τῆς κυρίας πόλης, ἀνοικομένης ἐν μέσῳ τοῦ εὐρέως περιβάλλου, ὅστις περιέκλειε τὰς διαφόρους οἰκοδομὰς τοῦ γράμμι, τοὺς κήπους του καὶ τὰς αὐλάς του.

Ἄν, ἀντὶ κατοικίας ἰδιωτικῆς, τὸ μέγαρον ἐκεῖνο ἦτο οἶκος ἀρχοντός τινος μανδρινίου, μέγα τὸμπανον ἤθελε κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ὑπὸ τὸ διάτομον καὶ ποιικιλόγραφον προτέγισμα τῆς Οὐράς. Ἐκεῖ δὲ νυκτός καὶ ἡμέρας θὰ προσήρχοντο κροῦντες ὅσοι τῶν διοικουμένων ἤθελον ἔχει αἰτήσεις θεραπείας. Ἀντὶ ὅμως τοῦ τοιοῦτου τυμπάνου τῶν παραπύλων, μεγάλα ἀργιλλόπλαστοι στάμνοι ἐκόσμου τὴν εἰσοδὸν τοῦ γράμμι, περιέχουσαι τέτον ψυχρόν, ἀνανεούμενον ἀδιακόπως τῇ φροντίδι τοῦ οἰκονόμου. Αἱ στάμνοι αὗται ἦσαν προσεταί εἰς πάντα διαβάτην, ἡ γενναϊότης δ' αὐτῇ ἐτίμα τὸν Κιν-Φὺ καὶ καθίστα αὐτὸν ἀγαπητὸν εἰς τοὺς ἐξ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν γειτόνάς του.

Ἄρα τῇ ἀφίξει τοῦ κυρίου των, οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ οἴκου προσέδραμον εἰς τὴν θύραν ἵνα τὸν ὑποδεχθῶσι. Θαλαμηπόλοι, δρομεῖς, θυρωροί, φορεῖς, ἱπποκόμοι, ἡνίοχοι, θεράποντες, νυκτοφύλακες, μάγειροι, ὅλος ἐκεῖνος ὁ κόσμος, ἐξ οὗ ἀποτελεῖται τὸ κινεζικὸν ὑπηρετικόν, παρετάχθησαν ἐνδὲν καὶ ἐνθεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ οἰκονόμου. Δεξιὰ δὲ δεξιῶν, μισθουμένων κατὰ μῆνα διὰ τὰς βαρείας ἐργασίας, ἴσταντο περαιτέρω.

Ὁ οἰκονόμος προσηγόρευσε τὸν οἰκοδεσπότην

ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ τοῦ ἀφίξει, οὗτος δέ, νεύσας μάλιστα διὰ τῆς χειρός, παρήλθε ταχέως.

— Ὁ Σούν; εἶπε μόνον.

— Ὁ Σούν! ἀπήντησεν ὁ Βάγγ μειδιῶν. Ἄν ὁ Σούν ἦτο παρών, δὲν θὰ ἦτο Σούν.

— Ποῦ εἶνε ὁ Σούν; ἐπανέλαθεν ὁ Κιν-Φὺ.

Ὁ οἰκονόμος ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι οὔτε αὐτὸς οὔτε ἄλλος τις ἐγνώριζε τί εἶχε γείνει ὁ Σούν.

Ὁ Σούν οὗτος ἦτο ὁ πρῶτος θαλαμηπόλος καὶ εἰδικὸς τοῦ Κιν-Φὺ θεράπων, ὃν κατ' οὐδένα τρόπον ἠδύνατο οὗτος νὰ στερηθῇ.

Ἦτο λοιπὸν ὁ Σούν αὐτὸς πρότυπον ὑπηρετοῦ; Οὐδόλως! τοῦναντίον μάλιστα, ἐξετέλει κάκιστα τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἀφρημένος, ἀσυνάρτητος, ἀδέξιος τὰς χειρας καὶ τὴν γλῶσσαν, ἀμέτρως λαίμαργος καὶ πῶς δειλός, ἀληθὲς ζωγραφιστὸς Κινέζος, ἀλλ' ὅμως πιστός, ἦν ὁ μόνος ὅπως δῆποτε κατορθῶν νὰ συγκινήσῃ τὸν κύριόν του. Ὁ Κιν-Φὺ ἐλάμβανεν εἰκοσάκις τῆς ἡμέρας ἀφορμὴν νὰ ὀργίζεται κατὰ τοῦ Σούν, καὶ ἂν δεκάκις μόνον τὴν ἐτιμῶρει, ἥρκει καὶ τοῦτο εἰς περισπασμὸν τῆς συνήθους του ἀδρανείας καὶ ἀνακίνησιν τοῦλάχιστον τῆς χολῆς του. Ὁ Σούν συνετέλει τοιοῦτοτρόπως εἰς τὴν ὑγιεινὴν τοῦ κυρίου του.

Ἄλλως δέ, ὡς πάντες συνήθως οἱ Κινέζοι ὑπηρεταί, ὁ Σούν προσήρχετο μόνος του εἰς τιμωρίαν, δασάκις ἦτο ἀξίος αὐτῆς, καὶ ὁ κύριός του οὐδόλως τοῦ ἐρείδετο. Οἱ ραβδισμοὶ ἔδρεχον ἐπὶ τὴν βράχιν του, ἀλλ' ὁ Σούν ὀλίγον τὸ ἐσυλλογίζετο. Ὅ,τι βαθείας καὶ ἀλγεινῶς συνεσθάνετο, ἦσαν αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀποκοπαί, ἃς ἐπέβαλλεν ὁ Κιν-Φὺ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν νώτων του κρεμῶμενον πλόκαμον, δασάκις βαρὺ τι παράπτωμα προέκκειτο εἰς τιμωρίαν.

Οὐδαὶς ἀληθῶς ἄγνοεῖ περὶ πόσου ποιοῦνται οἱ Κινέζοι τὸ παράδοξον αὐτὸ κρεμαστάριον. Ἡ τοῦ πλοκάμου στέρσις εἶνε ἡ πρώτη ἐπιβαλλομένη εἰς τοὺς κακούργους ποινὴ, καὶ ἀποτελεῖ ἰσάβιον ἀτιμίαν! Οὕτω δὲ ὁ δυστυχὴς ὑπηρετὴς οὐδὲν ἐφοβεῖτο τόσον ὅσον τὴν καταδίκην αὐτοῦ εἰς ἀπώλειαν ἐνὸς τεμαχίου τοῦ πλοκάμου του. Ὅτε πρὸ τεσσάρων ἐτῶν ὁ Σούν ἐμισθώθη εἰς τὸν Κιν-Φὺ, ἡ οὐρά του,—μία τῶν ὠραιτέρων τοῦ Οὐρανίου Κράτους—εἶχε μῆκος ἐνὸς μέτρου καὶ εἰκοσιπέντε ἑκατοστῶν. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν διηγουμένη δὲν ὑπελείποντο ἐξ αὐτῆς εἰμὴ πεντηκονταεπτὰ μόνον ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου!

Ἄν οὕτως ἐξηκολούθει τὸ πρᾶγμα, ἐντὸς δύο ἐτῶν ὁ Σούν θ' ἀπέβαινε ἐντελὲς φαλακρός.

Ἐν τούτοις ὁ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φὺ, παρακολουθούμενοι εὐλαβῶς ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, διέβησαν τὸν κήπον, οὕτως τὰ δένδρα, πεφυτευμένα κατὰ τὸ πλεῖστον ἐντὸς ἀγγείων ἐξ ὀπτῆς γῆς καὶ κλαδευμένα μετὰ θαυμαστῆς μὲν ἀλλὰ καὶ ἀτυχέστατης τέχνης, παρίστανον μορφὰς ζώων

φανταστών. Εἴτα περιέκαμψαν τὴν δεξαμενὴν, ἐν ᾗ ἀφθόνως διητῶντο ἰχθύες πορφύρεοι, καὶ ἡς τὸ διαυγὲς ὕδωρ ἐκρύπτετο ἐντελῶς ὑπὸ τὰ εὐρέα καὶ ὑπέρυθα φύλλα τοῦ νελοῦμβου, τῆς ὠραιότητας αὐτῆς κινεζικῆς νυμφαίας. Ἐχαιρέτισαν ἱερογλυφικόν τι τετράποδον, ἀπεικονισμένον διὰ τραχέων χρωμάτων ἐπὶ τοίχου τινὸς ἐπὶ τούτῳ ἐκτισμένου, δίκην συμβολικῆς ζωγραφίας, καὶ ἐφθασαν τέλος εἰς τὴν θύραν τοῦ κυρίου οἴκηματος τοῦ γιᾶμεν.

Τὸ οἶκμα αὐτὸ συνέκειτο ἐξ ἰσογείων δωμάτων καὶ ἐνὸς ὀρόφου, ἡγεῖρετο δ' ἐπὶ ἀνδήρου, εἰς ὃ ἔφερον ἐξ μαρμάρων βαθυίδες. Ταρσοὶ ἐκ βαμβακαλάμων ἠπλοῦντο πρὸ τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, ἵνα καθιστῶσιν ἀνεκτὴν τὴν ὑπερβολικὴν θερμότητα, συνελοῦντες εἰς τὸν ἀρισμὸν τῆς οἰκίας. Ἡ ἐπίπεδος ὀροφὴ ἦτο παράδοξος ἀντίθεσις πρὸς τὰ ἰδιότροπα στεγάσματα τῶν κατεσπαρμένων τῆδε κάκεισε σκιᾶδων, ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τοῦ γιᾶμεν, ὃν αἱ ἐπάλξεις, αἱ πολύχρωμοι κέραμοι καὶ τὰ διὰ λεπτῶν ἀραβουργημάτων διάτρητα πλινθία ἐγοήτευον τὸ βλέμμα.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἴκου, ἐκτὸς τῶν εἰδικῶς εἰς κατοικίαν τοῦ Βάγγ καὶ τοῦ Κιν-Φὺ ὀρισμένων δωμάτων, ἀπετέλουν αἰθουσαι περικυκλούμεναι ὑπὸ δωμάτων διαφανῇ ἐχόντων τὰ τοιχώματα, ἐφ' ὧν περιέθεον στέφανοι ἐκ ζωγραφιστῶν ἀνθέων ἢ ἔξεργα περιλαμβάνοντα ἠθικὰ ἀξιώματα, ἐξ ἐκεῖνων ἄτινα τοσοῦτον ἀσμενίζουσιν οἱ οὐρανίους. Ἐδραὶ πανταχοῦ περιστρεπτοὶ, ἐκ γῆς ὀπτῆς ἢ ἐξ ἀργιλλοπλάστου, ἐκ ξύλου ἢ καὶ μαρμάρου, καὶ δωδεκάδες τινὲς προσκεφαλαίων μαλακῶν καὶ ἀναπαυτικωτέρων πανταχοῦ λαμπτήρες καὶ φανοὶ ποιικιλόχρωμοι, περιφρασσόμενοι ὑπὸ βέλων ἱλαροῦ χρώματος, ὠσανωτοὶ καὶ περίκροσσοι πανταχοῦ ἐπίσης μικρὰ τοῦ τεῖου τραπέζια, ἴσα-κι καλούμενα, καὶ ἀναπόσεικτον ἀποτελοῦντα συμπλήρωμα πάσης κινεζικῆς οἰκοσκευῆς. Τὰ δὲ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χελωνίου γλυπτὰ σκεύη, τὰ ἐξ ἐγκαύστου ὀρειχάλκου, τοὺς θυμιατήρας, τὰ ἐκ λάκκης τεχνουργήματα μετ' ἀναγλύφων δικτυωτῶν ἀργυροτεχνημάτων, τοὺς γαλακτώδεις ἢ σμαραγδίνους νεφρίτας, τὰ στοργύλα ἢ πρισματώσχημα ἀγγεῖα τῆς δυναστείας τῶν Μίγγ καὶ τῶν Τσίγγ, τὰ ἀργιλλόπλαστα, εἰτι σπανιώτερα, σκεύη τῆς δυναστείας τῶν Γέν, τὰ διάφρακτα μιλτουργήματα, ἅλλα μὲν ῥόδινα, ἅλλα δὲ κίτρινα καὶ διαφανῆ, ὧν ἀπώλετο πλέον τὸ μυστήριον, ὥρως ὁλοκλήρους ἠδυνάτο τις οὐχὶ ν' ἀπολέσῃ, ἀλλὰ νὰ σπαταλήσῃ ἀριθμῶν. Ὁ πολυτελής ἐκεῖνος οἶκος περιελάμβανε πᾶσαν κινεζικὴν φαντασίαν καὶ πᾶσαν ἀνεσιν εὐρωπαϊκὴν.

Ἀληθῶς ὁ Κιν-Φὺ—τὸ εἶπομεν ἤδη, καὶ ἡ καλλαισθησία του τὸ βεβαιεῖ—ἦτο ἀνθρώπος τῆς προόδου, εἰς οὐδεμίαν τῶν νεωτέρων εὐρω-

παϊκῶν ἐφευρέσεων ἔμενεν ἀπρόσιτος. Ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνην τῶν σπανίων πλέον σήμερον υἱῶν τοῦ Οὐρανοῦ, οὗς μαγεύουσιν αἱ φυσικαὶ καὶ χημικαὶ ἐπιστήμαι· δὲν ἦτο δὲ ἐκ τῶν βαρβάρων ἐκείνων, οἵτινες ἐκοψαν τὰ πρῶτα ἡλεκτρικὰ σύρματα, ἄτινα ἠθέλησε νὰ γῆσῃ ὁ ὀλκός ῥάινολδ μέχρι τοῦ Βουσουγγ, ὅπως μανθάνῃ ταχύτερον τὴν ἀφίξιν τῶν ἀγγλικῶν καὶ ἀμερικανικῶν ἀτμοκινήτων, οὔτε ἐκ τῶν ἀρχαίων ἐκείνων μανδρινῶν, οἵτινες ἐμπόδισαν τὴν εἰς οἰονδήποτε μέρος τῆς ξηρᾶς προσάρτησιν τοῦ μεταξὺ Σάγγ-Χάϊ καὶ Χόγγ-Κέγγ ὑποδρυλίου καλωδίου, καὶ ἠνάγκασαν οὕτω τοὺς μηχανικοὺς νὰ τὸ προσκολληθῶσιν εἰς σκάφος πλέον ἐν μέσῳ ποταμοῦ!

Οὐχί. Ὁ Κιν-Φὺ συνετάσσετο εἰς ἐκεῖνους ἐκ τῶν συμπατριωτῶν του, οἵτινες ἐπεδοκίμαζον τὴν κυβερνήσιν, ὅτι καθίδρυσε τὰ ναυπηγεῖα καὶ τοὺς ναυστάθμους τοῦ Φου-Σάο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Γάλλων μηχανικῶν. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἶχε μετοχὰς τῆς εταιρίας τῶν κινεζικῶν ἐκείνων ἀτμοπλοίων, ἄτινα πλέουσιν μεταξὺ Τιέν-Ταὶν καὶ Σάγγ-Χάϊ πρὸς ἐθνικὸν καὶ μόνον συμφέρον, καὶ μετεῖχε τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ταχυπόρων σκαφῶν, ἄτινα ἀπὸ τῆς Σιγγαπούρ προτρέχουσι τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας τοῦ ἀγγλικοῦ ταχυδρόμου.

Εἴπομεν ὅτι ἡ ὕλική πρόδοσις εἶχεν εἰσχωρήσει μέχρι τῶν ἐνδοτάτων τοῦ οἴκου του. Ἀληθῶς! τηλεφωνικαὶ συσκευαὶ διετήρουν εἰς συγκοινωνίαν τὰ διάφορα δώματα τοῦ γιᾶμεν του, καὶ ἡλεκτρικαὶ σημαντῆρες συνέδεον τὰ δώματα τῆς κατοικίας του. Τὸν χειμῶνα ἀνῆπτε πῦρ καὶ ἐθερμάνετο, χωρὶς οὐδόλως νὰ ἐντρέπεται, φρονιμώτερος κατὰ τοῦτο τῶν συμπατριωτῶν του, οἵτινες παγώνουσιν ἐνώπιον τῆς κενῆς τῶν ἐστίας, ὑπὸ τοῦς τριπλοῦς καὶ τετραπλοῦς τῶν ἐπενδύτας. Ἐφωτίζετο δι' ἀερίοφωτος, ὡς ὁ γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῶν τελωνείων τοῦ Πεκίνου, ὡς ὁ μυριόπλουτος Κ. Τάγγ, κύριος ἰδιοκτήτης τῶν ἐνεχυροδανειστηρίων τοῦ Μίεσου Κράτους! Τέλος δέ, περιφρονῶν τὸ ἀπρηχαιωμένον μέσον τῆς γραφῆς πρὸς ἀνταπόκρισιν, ὁ προσδευτικὸς Κιν-Φὺ, ὡς θέλομεν ἰδεῖ μετ' ὀλίγον, εἶχε παραδεχθῇ τὸν φωνογράφον, ὃν τοσοῦτον ἐσχάτως ἐτελειοποίησεν ὁ Ἐδισων.

Οὕτως ὁ μαθητὴς τοῦ φιλοσόφου Βάγγ εἶχεν ὕλκως καὶ ἠθικῶς πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν ἀπαιτούμενα, καὶ ὅμως δὲν ἦτο εὐτυχής! Εἶχε τὸν Σούν, ὅπως συνταράσσει κάπως τὴν καθημερινὴν του ἀπάθειαν, καὶ ὅμως οὐδ' ὁ Σούν αὐτὸς ἥρκει νὰ τὸν καταστήσῃ εὐδαίμονα.

Βῖν' ἀληθές, ὅτι ὁ Σούν, ὅστις οὐδέποτε ἦτο ὅπου ἔπρεπε νὰ ἦνε, ἔλειπε τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἐβάρυνε βεβαίως τὴν συνείδησιν του φοβερόν τι σφάλμα, μεγάλην τις ἀδεξιότητα, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κυρίου του γενομένη, καὶ ἂν οὐδὲν ἐ-

φοβέτο περί τῆς βράχειας του, ἥτις εἶχε συνειδήσει πλέον τὴν μάστιγα, πιθανώτατον ὅμως εἶνε ὅτι ἔτρεμεν ἰδίως περὶ τοῦ πλοκάμου του.

— Ὁ Σούν! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, εἰσερχόμενος εἰς τὸν πρόδομον, ὅπου ἤνοιγοντο αἱ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αἰθούσαι, καὶ ἡ φωνὴ του ἐμαρτύρει ἀγανάκτησιν μάλιστα κρατουμένην.

— Ὁ Σούν! ἐπανέλαθεν ὁ Βάγγ, οὐτινος αἱ ἀγαθαὶ συμβουλαὶ καὶ αἱ ἐπιπλήξεις οὐδὲν οὐδέποτε παρήγαγον ἀποτέλεσμα ἐπὶ τοῦ ἀδιορθώτου ὑπηρετοῦ.

— Νὰ εὗρουν τὸν Σούν καὶ νὰ μοῦ τὸν φέρουν! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν οἰκονόμον, ὅστις ἀπέλυσε πάραυτα πάντας τοὺς ὑποτακτικούς του εἰς ἀναζήτησιν τοῦ μὴ εὐρισκομένου.

Ὁ Βάγγ καὶ ὁ Κιν-Φό ἔμειναν μόνοι.

— Ἦ φρόνησις, εἶπε τότε ὁ φιλόσοφος, ἐπιτάσσει εἰς τὸν ὁδοιπόρον ὅστις ἐπιστρέφει εἰς τὸν οἶκόν του, νὰ ἀναπαυθῇ ὀλίγον.

— Ἀς φανώμεν φρόνιμοι! ἀπήντησεν ἀπλῶς ὁ μαθητὴς τοῦ Βάγγ.

Σπρίζας δὲ τὴν χεῖρα τοῦ φιλοσόφου, κατηύθυνε πρὸς τὰ δώματά του, ἐνθ' ὃ Βάγγ ἀπήρχετο εἰς τὴν κατοικίαν του.

Μεῖνας μόνος ὁ Κιν-Φό ἐξηπλώθη ἐπὶ μεγάλου εὐρωπαϊκοῦ ἀνακλίντρου, ὅποιον οὐδέποτε θὰ κατάρθουν Κινέζος θαλαμοστόλος νὰ διασάξῃ τοσοῦτον ἀνέτως. Ἐξαπλωθεὶς δὲ ἤρξατο σκεπτόμενος. Βασέφθῃ ἄρ' ἔτι περὶ τῆς ἐρασμίας καὶ ὠραίας γυναικός, ἣν ἐμελλε νὰ καταστήσῃ σύντροφον τοῦ βίου του; Βεβαίως, καὶ οὐδὲν ἀπορῶν, ἀφοῦ τὴν ἐπαύριον ἐμελλε νὰ μεταβῇ εἰς ἐντευξίν της. Ἦ χάριςσα νόμῳ δὲν διέμενεν ἐν Σάγγ-Χάι, ἀλλ' ἐν Πεκίνο, καὶ ὁ Κιν-Φό διενούθη μάλιστα, ὅτι πρέπον ὅα ἦτο, ἀγγέλων εἰς αὐτὴν τὴν εἰς Σάγγ-Χάι ἐπιστροφὴν του, νὰ τῇ ἀναγγεῖλῃ συγχρόνως καὶ τὴν προσεχὴ μεταβάσιν αὐτοῦ εἰς τὴν πρωτεύουσάν τοῦ Οὐράνιου Κράτους. Ἀρμόζον δὲ μάλιστα ὅα ἦτο νὰ δεῖξῃ πρὸς αὐτὴν καὶ ἐπιθυμίαν, ἀνυπομονησίαν τινά, ὅπως τὴν ἐπανίδῃ. Ἀναντιρρήτως ἡσθάνετο ἀληθῆ πρὸς αὐτὴν ἀγάπην. Ὁ Βάγγ τὸν εἶχε πείσει περὶ τοῦτου κατὰ πάντας τῆς λογικῆς τοὺς ἀναμφηρίστους κανόνας, καὶ ἡ εἰς τὸν βίον του εἰσαγωγὴ τοῦ νέου αὐτοῦ στοιχείου ἡδύνατο ἴσως νὰ φέρῃ τὴν εὐρεσιν τῆς ἀγνώστου, . . . δηλαδὴ τῆς εὐτυχίας . . . ἥτις . . . τὴν ὅποιαν . . .

Ὁ Κιν-Φό ὠνευρεῖτο ἤδη κλειστοὺς ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ὁ ἀπεκοιμᾶτο ἡδέως, ἂν δὲν ἡσθάνετο εἰδὼς τι γαργαλισμοῦ εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα.

Ἐμφύτως ἐκλείσθησαν οἱ δάκτυλοί του, καὶ συνέλαβον σῶμά τι κυλινδρικόν, συμμέτρως ὀζώδες καὶ ἱκανῶς χονδρὸν, οὐτινος βεβαίως ἐγνώριζον ἤδη τὴν χρῆσιν.

Ὁ Κιν-Φό δὲν ἡδύνατο ν' ἀπατηθῇ ῥάβδος εἶχε τεθῇ ἐντὸς τῆς χειρὸς του καὶ συγχρόνως ἡκούσθησαν, μετ' ἐγκαρτερήσεως προφερόμεναι, αἱ λέξεις:

— Ἄμα θελήσῃ ὁ αὐθέντης!

Ὁ Κιν-Φό ἀνηγέρθη καὶ ἐκίνησε, φυσικῶς χειρονομίαν, τὴν τιμωρὸν ῥάβδον.

Ὁ Σούν ἦτο ἐνώπιόν του ἡμικεκρυφώς, τὸ ἦθος ἔχων καταδίκου, καὶ προτείνων τὴν ῥάχιν του. Στήριζόμενος διὰ τῆς μιᾶς του χειρὸς ἐπὶ τοῦ τάπητος τοῦ δωματίου, ἐκράτει διὰ τῆς ἄλλης ἐπιστολήν.

— Ἦλθες τέλος πάντων! εἶπεν ὁ Κιν-Φό.

— Ἀῖ, αἶ, γιὰ! ἀπήντησεν ὁ Σούν. Ἐπερίμενα τὸν αὐθέντην μου μετὰ τὴν τρίτην φυλακὴν! . . . Ἄμα ὁ αὐθέντης θελήσῃ! . . .

Ὁ Κιν-Φό ἔρριψε τὴν ῥάβδον κατὰ γῆς, ὃ δὲ Σούν, ὅσον φύσει κίτρινος καὶ ἂν ἦτο, κατάρθωσεν ἐν τούτοις νὰ ὠχριάσῃ.

— Ἀφοῦ προσφέρεις χωρὶς ἄλλην ἐξήγησιν τὴν ῥάχιν σου, εἶπεν ὁ κύριος, ὅα εἴπῃ ὅτι ἀξίζεις κατὰ καλλίτερον! Τί τρέχει;

— Αὐτὸ τὸ γράμμα . . .

— Λέγε λοιπόν! ἀνεφώνησεν ὁ Κιν-Φό, ἀρπάζων τὴν ἐπιστολήν, ἣν προσέφερεν αὐτῷ ὁ Σούν.

— Ἐλυσμένησα ὁ ἀνέστης νὰ σᾶς τὸ δώσω πρὶν ἀναχωρήσετε διὰ τὴν Καντὼν.

— Τὸ ἐκράτησες δικτῶ ἡμέρας, αὐλίσ!

— Βεβαίως, αὐθίνα μου!

— Ἐλα ἐδῶ.

— Εἶμαι ὅαν κάθουρας χωρὶς ποδάρια, ποῦ θέλει νὰ περιπατήσῃ καὶ δὲν ἔμπορεῖ! Ἀῖ, αἶ, γιὰ!

Ἦ τελευταία αὕτη κραυγὴ ἦτο κραυγὴ ἀπελπισίας. Ὁ Κιν-Φό ἔδραξε τὸν Σούν ἀπὸ τοῦ πλοκάμου του, καὶ διὰ ψαλίδος δξυτάτης ἀπέκοψε διὰ μιᾶς τὸ ἄκρον αὐτοῦ.

Φαίνεται δὲ ὅτι τοῦ δυστυχοῦς κάθουρα τὰ ποδάρια ἐφύτρωσαν διὰ μιᾶς, διότι ἐτράπη ταχὺς εἰς φυγὴν, ἀφοῦ πρὶν ἀνέλαθεν ἀπὸ τοῦ τάπητος τὸ τεμάχιον τοῦ πολυτίμου κρεμασταρίου του.

Ἀπὸ πεντήκοντα ἐπτά ἐκατοστῶν ἡ οὐρὰ τοῦ Σούν περιωρίσθη εἰς πεντήκοντα μόνον καὶ τέσσαρα.

Ὁ Κιν-Φό, ἀνακτῆσας τὴν ἐντελῆ αὐτοῦ ἀπάθειαν, ἐξηπλώθη πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, καὶ ἐξήταζεν ὡς ἄνθρωπος οὐδόπως σπεύδων τὴν πρὸ δικτῶ ἡμερῶν ἀφιγθεῖσαν ἐπιστολήν. Κατὰ τοῦ Σούν εἶχεν ὀργισθῇ οὐχὶ διὰ τὴν βραδύτητα ἀλλὰ διὰ τὴν ἀμέλειάν του μόνον. Τί καὶ ποῖον ἐνδιαφέρον ἡδύνατο νὰ ἔχῃ δι' αὐτὸν ἐπιστολὴ τις; Ὅα τὴν ἀπεδέχετο εὐχαρίστως, ἂν προὔξεναι εἰς αὐτὸν συγχίνησιν τινα. Συγχίνησιν, εἰς αὐτόν!

Τὴν ἐθεώρει λοιπόν, ἀλλ' ἀφρημένος.

Ὁ φακέλλός της, ἐκ λινοῦ πανίου, ἔφερεν ἐ-

κατέρωθεν αἰνόχροα καὶ φαῖα γραμματόσημα, φέροντα ἐν ἐξέρῳ καὶ κάτωθεν ἀνδρικήν εἰκόνας τοὺς ἀριθμούς δύο καὶ ἑξ ἐκατοστῶν (centis). Τοῦτο καταδείκνυνεν, ὅτι τὸ γράμμα προήρχετο ἐκ τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό, ὑψὼν τοὺς ὤμους, εἶνε ἐπιστολὴ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μου εἰς τὸν Ἀγγιον Φραγκίσκον!

Καὶ ἔρριψε τὴν ἐπιστολήν εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ἀνακλίντρου.

Τί δέ, ἀληθῶς, ἡδύνατο ν' ἀγγέλλῃ εἰς αὐτὸν γράμμα τοῦ ἀνταποκριτοῦ του; Ὅτι αἱ μεταχαί, αἵτινες ἀπετέλουν πᾶσαν αὐτοῦ σχεδὸν τὴν περιουσίαν, ἐκοιμῶντο ἡσύχως ἐν τοῖς κιβωτίοις τῆς Κεντρικῆς Καλιφορνικῆς Τραπεζίης, ὅτι εἶχον ὑψωθῇ δεκαπέντε ἢ εἰκοσι τοὺς ἐκατόν, ὅτι τὰ διανεμητέα μερίσματα ἤθελον ὑπερβῇ τὰ τοῦ προηγούμενου ἔτους, κτλ.

Χιλιάδες τινὲς ταλλήρων περισσότηραι ἢ ὀλιγώτεραι ὀλίγον βεβαίως ἡδύνατο νὰ τὸν συγκινήσωσιν.

Οὐχ ἥτον μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ Κιν-Φό ἀνέλαβε τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἔσχισε τὸν περικλείοντα αὐτὴν φακέλλον. Ἀντὶ ὅμως νὰ τὴν ἀναγνώσῃ, ἀνεξήτησεν εὐθὺς πρῶτον διὰ τοῦ βλέματος τὴν ὑπογραφήν.

— Καλὰ τὸ ὑπέθετα! εἶπεν. Ἐπιστολὴ τοῦ ἀνταποκριτοῦ μου. Ὁ αὐτὸς γράφει βέβαια περὶ ὑποθέσεων. Ἀδριον τὰς ὑποθέσεις!

Καὶ ὁ Κιν-Φό ἔραλλε νὰ ρίψῃ καὶ πάλιν τὴν ἐπιστολήν, ὅτε προσέβαλεν αἰφνης τὸ βλέμμα του λέξις τις ἐπαναλαμβανομένη πολλάκις ἐπὶ τῆς δευτέρας σελίδος καὶ ὑπογεγραμμένη μάλιστα. Ἦ λέξις αὕτη ἦτο: παθητικόν, ὃ δὲ τοῦ ἁγίου Φραγκίσκου ἀνταποκριτῆς ὑπέγραψεν αὐτὴν, θέλων προφανῶς νὰ ἐλκύσῃ ἐπ' αὐτῆς τὴν προσοχὴν τοῦ ἐν Σάγγ-Χάι πελάτου του.

Ὁ Κιν-Φό ἤρχισε τότε τὸ γράμμα ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς ἐσχάτης γραμμῆς, μετὰ τινος, παραδόξου δι' αὐτόν, περιεργείας.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν συνωφρυνόθη πρὸς στιγμήν· ἀλλ' ὅτε ἐτελείωσε, μετὰ μετὰ περιφρονητικὸν διέστειλε τὰ χεῖλη του.

Ὁ Κιν-Φό ἀνηγέρθη, ἐπεριπάτησεν εἰκοσι βήματα ἐντὸς τοῦ δωματίου του, καὶ ἐπλησίασεν ἐπὶ στιγμήν εἰς τὸν ἀκουστικὸν σωλῆνα, δι' οὗ συνεκινῶναι ἀπεύθετα μετὰ τοῦ Βάγγ. Ἐφερε μάλιστα τὸ κέρας εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ ἦν ἐτοιμος νὰ συρίξῃ καλῶν· ἀλλὰ μετενόησεν ὅμως, ἀφῆκε πάλιν τὸν ἐλαστικὸν σωλῆνα, καὶ ἐπανελθὼν ἤπλωθη ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

— Πφ! εἶπε.

Ἦ λέξις αὕτη ἀπετέλει τὸν Κιν-Φό ὀλόκληρον.

— Κ' ἐκείνη! ἐψιθύρισεν. Ἐνδιαφέρεται εἰς ὅλ' αὐτὰ περισσότερο ἀπὸ ἐμέ.

Ἐπλησίασε τότε εἰς μικρὸν ἐκ λάκκης τραπέζιον, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἐπίμηκες κιβώτιον, βαρυτίμους ἔχον γλυφάς. Πρὶν ἢ ὅμως τὸ ἀνοίξῃ, ἡ χεὶρ του ἐσταμάτησε.

— Τί μοῦ ἔλεγεν ἡ τελευταία της ἐπιστολὴ; ἐψιθύρισε.

Καὶ, ἀντὶ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ πῶμα τοῦ κιβωτίου, ἐθλίψεν ἐλατήριόν τι, τεθειμένον εἰς ἐν τῶν ἄκρων του.

Πάραυτα φωνή τις γλυκεῖα ἡκούσθη!

« Ἀγαπητέ μου μεγάλε ἀδελφέ. Ἄν εἶμαι πλέον διὰ σέ τὸ ἄνθος Μεί-Χούα εἰς τὴν πρώτην σελήνην, τὸ ἄνθος τῆς θερκακκῆς εἰς τὴν δευτέραν, τὸ ἄνθος τῆς ῥοδακινέας εἰς τὴν τρίτην; Χιλίους, μυρίους ἀσπασμούς, ἀγαπητῇ μου καρδίᾳ, καρδίᾳ ἐκ λίθου πολυτίμου. »

Ὁ φωνογράφος ἐπανελάμβανε τοὺς λόγους καὶ τὴν φωνὴν νεαρῆς γυναικός.

— Ταλαίπωρε μικρὰ μου ἀδελφὴ! εἶπεν ὁ Κιν-Φό.

Εἶτα δὲ, ἀνοίξας τὸ κιβώτιον, ἀπέσυρεν ἐκ τῆς συσκευῆς τὸ κατὰστικτον χαρτίον, ὅπερ εἶχεν ἀποδώσει πρὸ μικροῦ πάντας τοὺς μακρὰς ἢ ἡχοῦντας φθόγγους, καὶ ἀντικατέστησεν αὐτὸ δι' ἑτέρου.

Ἦ τοῦ φωνογράφου τελειοποίησις ἦτο τοιαύτη τότε, ὥστε ἤρκει νὰ λαλῇ τις μεγαλοφώνως, ὅπως ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς μεμβράνης, αἱ δὲ λέξεις κατεγράφοντο οὕτω ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ τῆς συσκευῆς διὰ κυλίνδρου, κινουμένου διὰ συστήματος τροχῶν ὡς τὰ ὀρολόγια.

Ὁ Κιν-Φό ὠμίλησεν ἐπὶ ἐν περίπου λεπτόν· ἐκ τῆς φωνῆς του δὲ, ἡρέμου πάντοτε, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀναγνωρίσῃ τις, ἂν χαίρων ὠμίλει ἢ τεθλιμμένος. Τρεῖς τέσσαρας φράσεις εἶπε μόνον ὁ Κιν-Φό, καὶ διακόψας τὴν κίνησιν τοῦ φωνογράφου, ἀπέσυρε τὸ εἰδικὸν χαρτίον, ἐφ' οὗ ἡ ὑπὸ τῆς μεμβράνης κινουμένη θελόνη εἶχε χαράξαι πολλὰς πλαγίας γραμμάς, ἀνταποκρινομένας πρὸς τοὺς ἐκφωνηθέντας λόγους. Εἶτα δ' ἔθηκε τὸν χάρτην ἐντὸς φακέλλου, ὃν ἐσφράγισεν, καὶ ἐπέγραψεν, ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά, τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τὴν κυρίαν Λε-Ού.

Λευφόρος Σα-Κούα

Εἰς Πεκίνον.

Καλέσας δ' εὐθὺς δι' ἡλεκτρικοῦ κώδωνος τὸν εἰδικὸς ἐπιτετραμμένον τὰ τῆς ἀνταποκρίσεως του ὑπηρετήν, διέταξεν αὐτόν νὰ φέρῃ πάραυτα τὴν ἐπιστολήν εἰς τὸ ταχυδρομεῖον.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Κιν-Φό ἐκοιμᾶτο ἥσυχος, θλίβων ἐν τῇ ἀγκάλῃ του τὸ τσοῦ-φου-γέρν αὐτοῦ, εἶδος προσκεφαλαίου ἐκ βαμβοκαλάμου, διατηροῦν ἐπὶ τῶν κινεζικῶν κλινῶν εὐάριστον θερμοκρασίαν, ἥς ἡ ἀνάγκη εἶνε λίαν ἐπισοδητῇ εἰς τὰ θερμὰ κλίματα.

(Ἐπὶ συνεχόμενα)

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνταποκριτὴς τοῦ βιενναίου «Νέου Ἐλευθ. Τύπου» κατεγύρισε ἐσχάτως ἐν αὐτῷ σειρὰν ἀρθρῶν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Πέρα». Ἡ «Θράκη», δημοσιεύουσα μετάφρασιν τῶν ἀρθρῶν τούτων, ἐξ ἧς ἀπεσπάσαμεν τὰ κατωτέρω, προσέειπε τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Ν. Ε. Τ. σκιαγραφεῖ πιστῶς τὴν μικτὴν κοινωνίαν τοῦ ἡμετέρου «ἀριστοκρατικοῦ» προαστείου· αἱ κρίσεις αὐτοῦ εἰσὶν ἀσθηταὶ ἀλλ' ἀληθεῖς κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος» ἐν ἁλλοῖς πάλιν ἡ κρίσις τοῦ εἶνε ἐπιπόλαιος, διότι ἂν ἡρεῖνα βαθύτερον τὰ περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλολογικῶν καταστημάτων τῶν Ἑλλήνων Περωτῶν, ἤθελε μετρίσαι τοὺς κατ' αὐτῶν σκληροὺς σαρκασμοὺς τοῦ». Σ. τ. Α.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΑ

«Ὅτε πρὸ πολλῶν ἐτῶν, διατρίβοντι ἐν τῇ πατρίδι μου, ἐδειξάν μοι κυρίαν τινὰ Κωνσταντινουπολίτιδα, ἐφανταζόμην ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη ἐγεννήθη ἐντὸς χαρμελίου, ἀνετράφη ὑπὸ αἰθιοπίδος δούλης καὶ ἀπῆχθη τέλος ὑπὸ Εὐρωπαίου τινός, ἢ ἡγοράσθη ἀντὶ πολλῶν πουργίων χρυσοῦ. Οὐδόλως αἰσγύνομαι ὁμολογῶν τὰς παλαιὰς μου ταύτας ἰδέας, καθότι πολλοὶ τῶν ὁμοειδῶν μου, ὅσοι δὲν ἔσχον ἐτι τὸ ἀτύχημα νὰ στρεβλώσῃ τὰς κινήμας αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀθλιεστάτου λιθοστρώτου τοῦ Πέρα, τοῦ φραγκικοῦ προαστείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τρέφουσι θαυμασιωτάτας ἰδέας περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Κωνσταντινουπολιτῶν. Ἐν ταῖς ἀφηγήσεσι τῶν περιηγητῶν ἀπαντῶσι τοσαῦται περιγραφαὶ περὶ Ὀθωμανίδων, κακαλυμμένην ἔχουσιν τὴν ὄψιν, στρογγύλους δὲ καὶ φλογεροὺς τοὺς ὀφθαλμοὺς, περὶ ἀποβήτων τοῦ χαρμελίου καὶ σκληροκαρδίας τῶν εὐνοῦχων, ὥστε ἐπὶ τέλους οὐτε ὑποτίθεται τις ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρχουσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἄλλαι γυναῖκες, ὧν αἱ ὀφθαλμοὶ δὲν εἶναι μέγροι τῶν στρογγύλων καὶ φλογερῶν ὀφθαλμῶν ὑπὸ διαρκῶν πέπλων κεκαλυμμένοι, καὶ ὧν ἡ ἀρετὴ δὲν φρουρεῖται ὑπὸ σκληροκαρδίων εὐνοῦχων. Ὁ περιηγητὴς ἐπισκέπτεται τὴν Κων/πολιν ἵνα ἴδῃ τεμένη, σοβαροὺς Τούρκους, βωόπιδας Ὀθωμανίδας καὶ φορταγωγούς καμήλους· ἐπειδὴ ὅμως ἐν τοῖς τουρκοῖς προσαστέοις εὐρίσκει μὲν πολλοὺς Τούρκους καὶ οὐκ ὀλίγους καμήλους ἀλλ' οὐδὲν ξενοδοχεῖον, ἐξ ἀνάγκης ὀφείλει νὰ παραιτηθῇ τῶν γραφικῶν τούτων καλλόνων καὶ ν' ἀναζητήσῃ οἰκημα ἐν τῷ γραφικῷ προαστεῖοι Πέρα, ἐν μέσῳ ἀνθρώπων εὐρωπαϊστῶν ἐνδεδυμένων, ὁκτινὲς κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῶν εἶδος οὐδαμῶς διαφέρουσι τῶν βιενναίων, βερολινέων, ἢ τὸ πολὺ ὅτι τινὲς ἀντὶ πλίου καλύπτουσι τὴν κεφαλὴν διὰ φρεσίου.

Ἡ κοινωνία τοῦ Πέρα ἔχει τὴν σύστασιν πολλῶν περιπλακωτέρων ἢ πᾶσα ἄλλη πόλις ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ παριστᾷ μικρογραφικὸν χάρτην ἀπασῶν τῶν ἔθνη των. Ἐπικρατοῦσα γλῶσσα, ἂν τῷ αὐτῷ ἐν γένει ὑπάρχῃ, εἶναι ἡ ἑλληνικὴ πάντες οἱ νεώτεροι Περῶται, οἱ αἰσθητικὸς κατὰ γῆς, λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν ἢ ἑλληνικὴν

εἶναι ἡ μητρικὴ τῶν γλῶσσας, καὶ ἂν ἐτι δυσροπῶσι νὰ τὸ ὁμολογήσωσιν. Οἱ τοῦ Πέρα κάτοικοι δύνανται κατ' οὐσίαν νὰ διακριθῶσιν εἰς τρεῖς κατηγορίας· ἢ τοὶ εἰς «Ἑλλήνας», Ἀρμένιους καὶ καθολικοὺς· μεταξὺ δὲ τούτων μόνον οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται τὸ αἰσθημα τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ δὲν ἀρκοῦνται νὰ ὦσιν ἀπλοὶ Περῶται. Ἦτε «Ἕλληνες» ὑπῆκοι εἴτε Ὀθωμανοὶ (βαγιάδες), οὐ μόνον ὁμιλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ἔχουσι καὶ τὸ φρόνημα ἑλληνικόν, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως ἀκραδάντως πεποιθασιν ὅτι ἡμέραν τινὰ θέλουσι γεῖναι οἱ κύριοι τῆς Κων/πόλεως. Ἐν ἄλλῃ δὲ ὅτι ὁ πατριωτισμὸς τῶν προέρχεται μάλλον ἐκ κενδοθεῖας ἢ ἐξ ἐσωτερικῆς πεποιθῆσεως, καὶ ὅτι κηδονταὶ μάλλον περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ περὶ τῆς οὐσίας. Ὁ ἐν τοῖς καφενείοις ὑπηρετῆς, ὁ καλούμενος Θεμιστοκλῆς, ὁ τραπεζιτικὸς ὑπάλληλος, ὁ φέρων τ' ὄνομα τοῦ Λεωνίδου, κομπάζουσιν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι αὐτῶν, καθότι ἀμυδρῶς πως γινώσκουσιν ὅτι ὑπῆρξάν ποτε ἄνδρες οὕτω καλούμενοι, περὶ ὧν καὶ νῦν ἐτι μέγας γίνεται πάταγος, τοῦτο δὲ ἀκριβῶς εἶναι τὸ θέλγον τοὺς σημερινούς Θεμιστοκλεῖς καὶ Λεωνίδας· ἀξιώσεις περὶ ἀθανασίας δὲν ἔχουσι τόσον πολλὰς· αὐτὸ δὲ ἀπαιτεῖ παραπολὺ μεγάλας φροντίδας. Οἱ τοῦ Πέρα Ἕλληνες, καὶ περὶ πρεσβεύοντες μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐθνικὴν ἰδέαν, ἔχουσιν ὅμως ἄλλοιαις ὁ εἰς περὶ τοῦ ἁλλοῦ θεωρίας. Ὁ ἐκ τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ὁ καταγόμενος ἐκ τινος τῶν Κυκλάδων νήσων, αἰσθάνεται ἑαυτὸν κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν Ἑλλήνων, ὧν πατρίς εἶναι νῆσός τις τῶν ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν διατελουσῶν· ὁ δὲ ἀπόγονος μεγάλου τινός φαναριωτικοῦ οἴκου πιστεύει ὅτι εἶναι καὶ αἰσθητικῶς καὶ τῶν δύο προηγούμενων, ὁμοῦ λαμβανόμενος, καθότι κέκτηται γενεαλογικὸν δένδρον εὐγενείας, κέκτηται προγόνους. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Πέρα φαντάζονται ὅτι εἰσὶν οἱ στυλοὶ οἱ βαστάζοντες τὸν πολιτισμὸν ἐν Ἀνατολῇ· τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἔχουσιν μέγα τι βάρος ἵνα βαστάσωσιν. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ, δὲν δύνασθαι νὰ τοῖς ἀρνηθῶμεν ἄξιαν τινὰ, εἰς πᾶνθ' ὅσα τελοῦνται ἐν Ἀνατολῇ ὑπὲρ τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Τέχνης καὶ ἐπιστήμης! Αἱ εἰς τινὰς πολλὰς ἀκουσίως συνδέομεν μετ' ἑλλήνων μὴ σκεπτόμενοι πολλὸν ἂν ὑπάρχῃ αἰτίον τι πρὸς τοῦτο, ὡς ἐμπόριον καὶ βιομηχανία, θῆρα καὶ ἀλιεία, ἀρετὴ καὶ θεοσεβεία. Ἐν δὲ τῇ προκατειμένη περιστάσει μέγιστον σφάλμα ἢ διέπραττέ τις, ἐμμένων ἐν τῇ φράσει: «τέχνη καὶ ἐπιστήμη». Περὶ ἐπιστήμης ὀλίγον τι ἐννοοῦσιν ὅπως δὴ ποτε οἱ Περῶται Ἕλληνες, περὶ τέχνης ὅμως στεροῦνται καὶ τῆς ἐλαχίστης ἰδέας. Ἐν Πέρα ὑφίσταται ἐπιστημονικὸς τις σύλλογος· φρονὺ δὲ ὅτι δὲν εἶναι τόσον σκληρὰ ἢ κρίσις ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν μελῶν αὐτοῦ θεωροῦσι τὴν συμμε-

τοχὴν τῶν ὡς ἀπλοῦν ἔργον πατριωτισμοῦ καὶ οὕτω καθησυχάζουσι τὴν συνείδησίν των. Ἐν Ἀνατολῇ τὰ πάντα εἰσὶν ἐπιπόλαια· μόνη ἢ ὑπαρξίς ἐπιστημονικοῦ συλλόγου ἐπαρκεῖ, τὰ δὲ ἔργα θεωροῦνται ἐπουσιώδη. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τῶν Ἑλλήνων τοῦ Πέρα· τὰς δὲ ἀγαθὰς ἢ κακὰς ιδιότητας αὐτῶν, ἃς ἔχουσι κοινὰς μετὰ τῶν λοιπῶν Περωτῶν, θὰ λάβωμεν κατωτέρω ἀφορμὴν νὰ γνωρίσωμεν.

Κατὰ τὴν κοινωνικὴν αὐτῶν ἄξιαν, ἀμέσως μετὰ τοὺς Ἕλληνας, εἶδει ἐν τῇ πραγματικῇ ἡμῶν ταύτῃ νὰ τάξωμεν τοὺς καλουμένους «καθολικοὺς», ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες ὅσον τάχος ν' ἀπαλλαγώμεν μὴδ' δυσχερασίας, φέρον ἐρευνήσωμεν ἐν δευτέρῳ λόγῳ, εἰ καὶ παρ' ἄξιαν, τὴν φαύλην φυλὴν τῶν Ἀρμενίων. Οἱ Ἀρμένιοι διακρίνονται πάντων τῶν ἄλλων Περωτῶν διὰ τῶν ὑπερμέτρως μακρῶν ῥινῶν αὐτῶν ἢ φυσιογνωμία τοῦ Ἀρμενίου προσομοιάζει τὴν τοῦ ψιττακοῦ· τὸ αὐτὸ δὲ ῥητέον καὶ περὶ τῆς διανοητικῆς διαπλάσεως αὐτοῦ, ἥτις εἶναι ὅλως ὁμοία τῇ τοῦ ψιττακοῦ, ἀδολεσχούντος καὶ ἐπαναλαμβάνοντος ὅσον οἶόν τε ἀκαταλήπτως ὅσα ἀκούει παρὰ τῶν ἀνθρώπων. Περὶ καλῶς μορφωμένων Ἀρμενίων λοιπὸν οὐδεὶς λόγος· ἐν τῇ ἀρίστη τῶν περιστάσεων ἔχομεν καλῶς ἡγμένους, καλῶς δεδασκαμένους Ἀρμένιους. Τὸ Πέρα εὐμοιρεῖ ἱκανῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων, οἱ δ' εὐποροῖ ἐκ τῶν κατοικῶν αὐτοῦ ἐθίζουσι μάλιστα νὰ πέμπωσι τὰ τέκνα των πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν καὶ ὅμως οἱ Περῶται εἰσὶ πάντοτε βεβουλισμένοι ἐντὸς παχυλοτάτης ἀμαθείας! Αἱ σχολαὶ βεβαίως δὲν πτατοῦσιν· ἀφ' ἑτέρου οἱ ἀλεβαντῖνοι δὲν στεροῦνται καὶ φυσικῆς τινος εὐφυίας, ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, σὺν τῷ μητρικῷ γάλακτι θηλάζουσι καὶ ἀκαταμάχητόν τινα ἀποστροφήν κατὰ παντὸς τοῦ προξενούντος αὐτοῖς κόπον. Ὅλοι αἱ προσπάθειαι καὶ οἱ ἀγῶνές των τείνουσιν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιδείξιν· ὁ λεβαντῖνος ἐπὶ ὀλοκλήρους ἐδδωμάδας δύναται νὰ βασανίζῃ τὴν κεφαλὴν του διαλογιζόμενος ὁποῖον σχῆμα ὀφείλει νὰ ἐκλέξῃ διὰ τὸν νέον ἐπενδύτην του, ἐνθ' οὐτε φροντίζει καὶ πότε ν' ἀνοίξῃ βιβλίον τι, ἂν τῷ συνέβη νὰ φωραθῇ ἀγνοοῦν τις ἐστὶν ἡ τῆς Ἰταλίας πρωτεύουσα. Τοῦτο δὲ ῥητέον οὐ μόνον περὶ τῶν Ἀρμενίων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν καθολικῶν· θὰ ἔπραττέ τις ὅμως ἀδικίαν ἀρνούμενος ὅτι οἱ Ἕλληνες εἰσὶ καὶ πῶς φιλομαθέστεροι τῶν λοιπῶν Περωτῶν.

Ἡ νέα γενεὰ τῶν Περωτῶν Ἀρμενίων καταβάλλει συγκινητικωτάτας προσπάθειας ὅπως ἔχῃ εὐρωπαϊκὸν τὸ ἐξωτερικόν· τοῦτο δὲ ἀποκαλοῦσι chio. Εἶναι ἀδύνατον νὰ συνδιαλεχθῇ τις ἐπὶ δύο λεπτὰ μετὰ Ἀρμενίου καὶ νὰ μὴ ἀκούσῃ τὴν μοιραίαν λέξιν διὰ τὸ ὥραϊον, τὸ ἀγαθόν, τὸ ἡδύ, τὸ πλούσιον, τὸ μέγα, τὸ ὑ-

ψηλόν — διὰ πάντα ταῦτα καὶ διὰ πολλὰς ἄλλας ἐννοίας ὁ Ἀρμένιος ἔχει μόνον τὴν λέξιν chio, χρῆται δ' αὐτῇ καὶ εἰς τὸ οὐσιαστικόν, προστιθέμενος τὴν τουρκικὴν κατάληξιν lih καὶ παράγων τὸ προσηγορικὸν ὄνομα chielio. — Ἀν ῥίψῃς δὲ λαθραῖον βλέμμα εἰς τοῦ Ἀρμενίου οἴκου τὰ ἐνδότερα, θὰ σοὶ προξενήσῃ ἐντύπωσιν οἱ μὲν παῖδες ὡς ἀρχόντες τοῦ οἴκου, ἡ μήτηρ ὡς μαγείρισσα καὶ θεράπεινα καὶ ὁ πατὴρ ὡς ἀπελεύθερος οἰκέτης. Ὅντως ὁ Ἀρμένιος οἰκοδεσπότης κατ' οὐδὲν διαφέρει τοῦ ἀχθοφύρου εἰμὴ κατὰ τὸ ἐξωτερικόν· οὐχ ἥττον οἰκουρῶν οὐδόλως ἐννοεῖ οὔτε τὸν δάκτυλον νὰ κινήσῃ οὔτε καὶ πρὸς περιστροφήν ἐνδὸς σιγάρου. Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ἐξακολουθοῦσιν ὄντες «χριστιανοὶ Τούρκοι», ἐνθ' ὅτε τέκνα ἀνατρέφονται ἐν τοῖς νεωτέροις ἐκπαιδευτηρίοις ἀνέρχονται εἰς τὸ ὕψος τοῦ περωτικοῦ chio. Ἀλλὰ καὶ παρὰ ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ ταῖς πλείστας τῶν καθολικῶν οἰκογενειῶν παρομοία ἐπικρατεῖ δυσαναλογία μετὰ τῶν γονέων καὶ τέκνων. Κατὰ τὴν ἐνεστώσαν ἄλλως γενεὰν αἱ φυλετικαὶ ιδιότητες ἐπαυσαν πλέον νὰ διέστανται οὕτως ἐκρινόμεναι, οἱ δὲ νέοι Περῶται δὲν εἶναι πλέον «Ἕλληνες», Ἀρμένιοι, καθολικοὶ — τὸ chio ἀφομοιοῦ αὐτοὺς καὶ τοὺς καθιστᾷ ἀπλοὺς Περῶτας. Νηλὺς τις, ἀγνοῶν τὰ τοῦ Πέρα, καὶ βλέπων παρελθούσαν πρὸ αὐτοῦ τὴν οἰκοδόποιαν μετὰ τῶν ἀγαπητῶν θυγατρῶν αὐτῆς, ταύτας μὲν πολυτελῶς ἐνδεδυμένας, γαλλιστὶ ἀδολεσχούσας καὶ μετὰ χαρίεντος μειδιήματος ἀπαντῶσας εἰς τοῦ κομφεῦ Περῶτου νεανίου τὸν χαιρετισμὸν, ἐκείνην δὲ μέλαν μάλλινον χλανιδίον (σάκι) καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀντὶ πλίου μέλανα κεκρόφαλον φέρουσαν καὶ ταπεινῶς βαίνουσαν παραπλεύρως ἢ καὶ ὀπίσω τῶν πεφιλημένων της θυγατέρων, νομίζει ὅτι τὸ ἀγαθὸν τοῦτο γύναιον εἶναι γηραιά τις θεράπεινα τῆς οἰκογενείας. Ἡ αὕτη σχέσις μετὰ τῆς μητρός καὶ θυγατρὸς ὑπάρχει καὶ ἐντὸς τοῦ οἴκου· διότι κατὰ μὲν τὰς πρωινὰς ὥρας ἡ κοραίς ἐρχεται προθύμως εἰς ἐπικουρίαν τῆς μητρός, ἀσχολουμένης περὶ τὰς οἰκιακὰς τύβδας, μετὰ μεσημβρίαν ὅμως ἡ demoiselle παρασκευάζει τὸ «μέγα chio», καὶ ἐξέρχεται ἢ δέχεται οἱκοὶ ἐπισκέψεις ἀνδρικός τε καὶ γυναικείας ἀδιαφόρως, ἀρεστότερον ὅμως πάντοτε ἀνδρικός. Ἡ ἀγαθὴ μήτηρ ἀνοίγει τὴν θύραν τοῖς προσερχομένοις καὶ ὀδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὸ σαλόνιον, ἐνθα ἡ δεσποινὴς τοὺς ἀναμένει εἰς ὑποδοχὴν, εἴτα δὲ ἐπιστρέφει πάλιν ἐπὶ τὰ οἰκιακὰ ἔργα. Ἀφ' ἑτέρου ὅμως δὲν δύναται ν' ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τῶν ἐφασπερίδων, ἀλλὰ τακτικώτατα μετέχει αὐτῶν, ὁκλαδὸν καθημένη εἰς τοῦ ἀνακλιντροῦ τὴν γωνίαν, τὴν θεωροῦμένην ὡς θέσιν τιμῆς. Εἰσερχομένου νέου τινὸς ἐπισκέπτου, ἢ ἀγαθῆς γραῖας ἐγείρεται τῆς θέσεώς της ἵνα τὸν προσαγορεύσῃ, εἴτα διασταυροῖ πᾶ-

λιν τὰς κνήμας ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς, καὶ βυθίζεται εἰς τὴν πρῶτην τῆς σιγῆς. Ἀλλεῖ δὲ τότε μόνον ὅταν παρῶσιν ὁμιληκοὶ αὐτῆς, καθότι οἱ τῆς νέας γενεᾶς βλαστοὶ εἰσὶ τόσον εὐγενῶς διαπεπλασμένοι, ὥστε δὲν ἀξιοῦσι νὰ προσέχουσιν εἰς τῆς γραιῶς μητρὸς τὰς ὁμιλίας. Ἄλλ' οὐδ' ὁ πατὴρ (περὶ Ἀρμενίων δὲ ὁ λόγος) διαδραματίζει ἐξοχόν τι πρόσωπον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ παίζει τρικτράκ μετὰ τινος ὁμηλικού καὶ οὐδαμῶς φροντίζει περὶ τῶν περὶ αὐτοῦ συμβαινόντων. Ἐνθ' δὲ οἱ γέροντες σιγῶσιν ἢ συνδιαλέγονται τουρκιστὶ περὶ τῶν τιμῶν τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ κρέατος, περὶ ἐνοικίων καὶ ἀπορίας χρημάτων, οἱ νέοι φλυαροῦσι γαλλιστὶ ἢ ἑλληνιστὶ, χαρτοπαικτοῦσι καὶ τερετζοῦσι τὸν ἐπιφθόν γαλλικοῦ τινος ἀσματος.

Νῦν δὲ φέρε ἴδωμεν τοὺς καλουμένους καθολικούς. Ἀπορεῖ βεβαίως ὁ μὴ εἰδὼς τὰ τοῦ Πέρα, ὅταν διαπυρριζόμενος τὴν ἐθνικότητά τινος τῶν κατοίκων αὐτοῦ ἀκούει ὡς ἀπάντησιν: «εἰμὶ καθολικός». Καθολικός, ἦτοι ῥωμαιοκαθολικός, ἐστίν, ὡς ἐπαρκῶς γνωστὸν, πᾶς ὁ ἀνθρώπινος εἰς τὴν ῥωμαιοκαθολικὴν ἐκκλησίαν. Ἐν Πέρα ὅμως ἡ προσωνυμία αὐτῆς κέκτηται καὶ ἐθνολογικὴν σημασίαν. Ἐἵνε δὲ εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν *chic* τὸ νὰ ᾖ τὴν καθολικὴν, διότι οἱ τοιοῦτοι θεωροῦνται ἐν Πέρα ὡς «κατὰ τὸ ἥμισυ Εὐρωπαῖοι». Ὅπως εἰς ὅλας τὰς ἄλλας γωνίας τοῦ κόσμου οὕτω καὶ παρὰ τὸν Κεράτιον κόλπον ἀποκατέστησαν Εὐρωπαῖοι μετανάσται μετὰ τοῦ εὐδαίμονος λογισμοῦ, ὅπως δημιουργήσωσιν ἐνταῦθα ἄνετον μέλλον. Ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ ἰδίως πολέμου πολλοὶ Γάλλοι καὶ Ἴταλοι ἦλθον εἰς Κωνσταντινούπολιν, οὐκ ὀλίγοι δ' ἐξ αὐτῶν ἐπέτυχον νὰ πλουτήσωσι, καὶ σκεπτόμενοι καὶ ἑαυτούς: *ubi bene ibi patria* (ὅ ἐστι περίπου: ὅπου γῆ πατρίς), ἔμειναν ἐν αὐτῇ καὶ ἐτρέφοντο, καὶ ἐξακολουθοῦσι μέχρι τῆς σήμερον τρεφόμενοι, ὅπως εἰμποροῦσιν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος εἶναι κοινωνικός, πολλοὶ ἐκ τῶν μεταναστῶν τούτων εἶδον τὰς θυγατέρας τῶν Ἑλλήνων καὶ Ἀρμενίων καὶ συνεζεύχθησαν μετ' αὐτῶν, ἐν τούτων δὲ τῶν συνοικισίων ἐγεννήθησαν οἱ καθολικοὶ Περῶται. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς εἴρηται, θεωρεῖται *chic* τὸ νὰ ᾖ τὴν καθολικὴν, καὶ αὐτὸς ὁ δεδασμασμένος Ἀρμένιος ἀρέσκειται νὰ λέγῃται καθολικός, χαίρει δὲ δικαιωματικῶς τὸ προνόμιον τοῦτο, ὅταν τυχὸν ᾖ οὐνίτης, ἦτοι ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμενικὴν ἐκκλησίαν κοινότητα, ἥς ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ κεφαλὴ ἐστὶν ὁ Πάπας (τὴν τῶν Χασουνιστῶν).

Μεταξὺ τῶν οἱ Περῶται φλυαροῦσιν ἑλληνιστὶ, αἰσχύνονται ὅμως διὰ τὴν μητρικὴν τῶν γλώσσων καὶ ἐγένετο αὐτοῖς ἕξις ἐν μέσῃ συνδιαλέξει νὰ πετῶσιν ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν γαλλικὴν, ἅμα ὡς νοήσῃσι παρόντα ξένον τινά, ὅστις τοῖς

φαίνεται ἄλλοδαπός. Κυρίως ὅμως ἐπὶ παρουσίᾳ κυριῶν, εἴτε ξένων εἴτε ἡμεδαπῶν, μὴ ἐξαιρουμένων οὔτε τῶν ἀδελφῶν καὶ ἐξαδελφῶν αὐτοῦ, ὁ Περῶτης συνειθίζει νὰ ὁμιλῇ πάντοτε γαλλιστὶ, ἀνδρὲς τυχὸν οὐδαίς παρῇ ἢ νὰ τὸν ἀκούσῃ, εἶναι ἄξιος ν' ἀρξῇται γαλλικοῦ μονολόγου. Ὁ Περῶτης Ἑλλήν ὁμιλεῖ μετὰ μεγίστης καταφρονήσεως περὶ τῶν Ἀρμενίων, οἱ καθολικοὶ περιφρονητικῶς ὁμιλοῦσι περὶ τῶν Ἑλλήνων—πάντες δὲ λατρεύουσι τοὺς Γάλλους, δηλαδὴ τοὺς Παρισίους, διότι ἐντελῶς ἀγνοοῦσι τί ἐστὶ Γαλλία, καὶ γινώσκουσι μόνον ὅτι οἱ Παρίσιοι εἰσὶ *la capitale du chic*, ἡ δὲ Μασσαλία ἔδρα τῶν Ναυτικῶν διαπορθμεύσεων, ὧν τὰ πλοῖα ὑπηρετοῦσι τὴν μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἀνατολῆς συγκοινωνίαν. Περῶτης διατριψας ἔστω καὶ δύο μόνον ἐξοδοντάδας ἐν Παρίσις θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἡττον εὐτυχῶν συμπολιτῶν του ὡς ὑψηλότερόν τι ὂν, καθότι φῶσι μεγαλοφυῆς ὂν, ἐντὸς δεκαπενθημερίας εἶδε τὰ πάντα ἐν Παρίσις καὶ προσερκειώθη πᾶν τὸ ἀνθρώπινον εἰς τὸ *chic*; *il en a vu de bien*. Ὁ καθολικός ὁ εὐτυχῆσας νὰ ἔχη πατέρα εὐπορόν τινα Γάλλον, ἐκπαιδεύεται κάποτε ἐν αὐτοῖς τοῖς Παρίσις: τότε δὲ δεκαπενταετῆς τὴν ἡλικίαν ἐπανακάμπτει ὡς τελειότατος καὶ ἄρτιος ἀνὴρ εἰς Πέρα. Ἐν τῇ πρώτῃ παραφορᾷ τῆς ἐπανόδου χαιρετᾷ συγγενεῖς καὶ οἰκείους εἰς τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν, ἦτοι τὴν ἑλληνικὴν: μόλις δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀναμνηστικῶς ὅτι εἶναι Παρισινός καὶ γίνεται προσεκτικώτερος ἐν τῇ χρήσει τῆς ἑλληνικῆς ἂν ἑτέρου καὶ οἱ φίλοι του λαμβάνουσι τὰ δέοντα μέτρα καὶ μόνον εἰς στιγμὰς οἰκειοτάτων συνδιαλέξεων λησμονοῦσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κατέρχονται ν' ἀνταλλάξωσιν ἑλληνικὰς τινὰς λέξεις μετὰ τοῦ «Παρισινού». Ὁ ἄλλοδαπός ὁ τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων Περῶταις θαμβοῦται πως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αὐτῶν, ἰδίως δὲ ἐκ τῶν ἀνεπιλήπτων λευκῶν χιτῶνων, καὶ τῶν καλῶς κεκομμένων ἐνδυμάτων, πρὸς δὲ ἡ ἐκτακτος πολυλογία μετ' ἧς ὁμιλοῦσι περὶ τῶν νέων τῆς ἡμέρας, ἐμποιεῖ οὐ μικρὰν ἐντύπωσιν. Συχνότατα ὅμως ἐννοεῖ ὅτι ἐντὸς τῶν ἀνεπιλήπτων χιτῶνων καὶ τῶν καλῶς κεκομμένων ἐνδυμάτων ἐγαρύπτεται μωρός τις καὶ ἡλίθιος, ἡ δὲ πολυλογία οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ εὐχέλεια γλώσσης, μετ' ἧς ὁ νοῦς οὐδὲν ἔχει τὸ κοινόν.

Ὅσοι οἰκειώτερος καθίστασαι μετὰ Περῶτων τόσῳ ἀλγεινότεραν ἐντύπωσιν σοὶ προξενεῖ ἡ παρ' αὐτῆς ἑλλειψὶς παντὸς στοιχείου τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, ἑλλειψὶς ἀποκρυπτομένη ἐπισθεν τοῦ περιφθόρου *chic*. Ἄν ἀπαντήσῃς τυχαίως τὸν Περῶτην ἐν συναναστροφῇ τινι, τὸν βλέπεις ὁρμῶντα πρὸς σὲ καὶ σελοῦντα ὡς στενότερος τῶν φίλων τὴν χειρὰ σου μετὰ τῶν λέξεων: *mon cher*, πῶς ἔχετε; νομίζει δὲ ὅτι εἶναι λίαν *chic* ν' ἀποτείνῃ τοῖς πᾶσι τὸ *mon*

cher καὶ ἐκείνοις εἴτι οὗς τὸ πρῶτον βλέπει ἐπὶ ζώῃς του. Ἄν ὅμως σὲ συναντήσῃ τὴν ἐπιούσαν καθ' ἑδρὴν, παρέρχεται παραπλεύρως σου, ὥσαντι οὐδέποτε ἐπὶ ζώῃς του σ' ἐγνώρισεν.

Ὁ καθολικός Περῶτης οὐδὲ γὰρ γινώσκει περὶ τῆς χώρας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὡς ἐκ τῆς ἐθνικότητος τοῦ πατρὸς, ἐξαιρουμένων πάντοτε τῶν Παρισίων. Γνωρίζει μόνον τὴν πρεσβείαν τῆς χώρας αὐτῆς καὶ τὴν ἐν Κωνσταντινῇ ἀκανταλαρίαν. Ἡ λέξις *ambassade* ἀσχετὴ ἐπὶ τοῦ Περῶτου δελεαστικὴν μαγείαν, αἰσθάνεται ἑαυτὸν εὐγενέστατον ὁσάκις ὁμιλεῖ περὶ τῆς πρεσβείας, γινώσκει πάντα τὰ ἐν αὐτῇ συμβαινόντα, ἀφηγεῖται δὲ τῇ τυχόντι πάνθ' ὅσα περὶ αὐτῆς εἰξεύρει, τὸν δὲ ἀκλόουλον τῆς πρεσβείας χαιρετᾷ καθ' ὅδον, κἂν μὴ γνωρίζῃ εἴτι προσωπικῶς, καθότι αὐτῶ προσκτᾶται φήμην στενοῦ φίλου τῶν ὑπαλλήλων τῆς πρεσβείας. Κατ' ἐξαίρεσιν χαιρετᾷ τοὺς γνωστοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς τοὺς μὴ ὄντας ἀκολούθους πρεσβείας, ὁσάκις τυγχάνῃ ἐφ' ἀμάξης, θεωρῶν ὡς τὸ ἄκρον ἄκρον τοῦ *chic* τὸ ἐφ' ἀμάξης ὀργεῖσθαι: προσπαθεῖ δὲ νὰ παρατηρήσῃ ὑπὸ πάντων, ὁσάκις ἐπιτρέψῃ ἑαυτῇ τὴν πολυτέλειαν ταύτην. Ἐἵν' ἀληθὲς ὅτι ἡ εἰς ἐφεσπερίδα πρόσκλησις δὲν ἐκπλήσσει ὑπερβολικῶς τὸν Περῶτην, καθότι εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἡ μόνη ἀρμόζουσα αὐτῷ συναναστροφή εἶναι ἡ μετὰ διπλωματῶν, οὐχ ἦττον κρίνει φρόνιμον νὰ ποιῇ μέγαν πάταγον περὶ τῆς προσκλήσεως ταύτης καὶ πάντα θν συναντᾷ καθ' ὅδον ἐρωτᾷ: «Θὰ σὰς ἴδωμεν ἀπόψε εἰς τὴν πρεσβείαν»; ἢ τὸ προξενεῖον ὅμως ἐν ᾧ εἶναι ἐγγεγραμμένος ὁ Περῶτης τίθῃσιν ἐν ὕδατι μοῖρα, τότε μόνον ποιούμενος περὶ αὐτοῦ λόγον ὅταν ἔχῃ ἐκκερματῆ τινὰ δίκην, τοῦτ' ὅπερ συχνότερον τῷ συμβαίνει ἢ εἰς τὴν πρεσβείαν πρόσκλησις. Πᾶς Περῶτης, ὑπερβᾶς τὸ 21ον ἔτος, ἔχει πάντοτε μίαν ἢ πλείονας δίκας, εἴτε δι' ἴδιον λογαριασμόν εἴτε ὡς ἀναμειγνύμενος εἰς ἄλλων ὑποθέσεις.

Πρὶν ἢ προβῶμεν περαιτέρω εἰς τὰς περὶ τῶν Περῶτων κρίσεις, ἀνάγκη νὰ μνημονεύσωμεν καὶ ἐτέρου εἶδους, ἦτοι τῶν Περῶτων Ἀγγλῶν, οἵτινες εἰ καὶ μὴ καθολικοὶ συγκαταλέγονται ὅμως εἰς τὸν καθολικὸν τὴν κατηγορίαν, ἀποτελοῦσι δὲ ἱκανὸν ἀριθμητικὸν ὄγκον, ὥστε θὰ ἦτο ἄδικον ἂν τοὺς παρηγόμμεθα ἐν σιγῇ. Οἱ Ἀγγλοὶ, ὡς γνωστὸν, ἔχουσιν ἥττονα πάντων τῶν ἄλλων ἐθνῶν δύναμιν καὶ θέλουν ὅπως προσέκεινται ξένα κλίματα, ἥθη καὶ ἔθιμα: εἴτε ἐν Ἀγγλίᾳ εἴτε ἐν Καναδᾷ βιοῦντες, εἴτε ἐν ταῖς τροπικαῖς ζώναις τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς, αἰσθάνονται πανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιδιδρώσεως καὶ τῆς οἰκονομικοποιοῦσας. Ὑπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου τῆς Ἰνδίας παίζουσι κρίκετ, ἀγωνίζονται εἰς ταχυπορίας καὶ λεμβοδρομίας καὶ πίνουνσι βράνδιν ἀπαρᾶ-

λάκτως ὡς ἐν τῇ ὁμιχλώδει ὑγρῇ κλίματι τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλ' οἱ Περῶται Ἀγγλοὶ ἀκουσίως αὐτῶν ὑποκύπτουσιν ἐν μέρει εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, ἐνθα βιοῦσιν, τουτέστιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν γλῶσσαν. Ἐπειδὴ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀγγλοῦ τὸ τέκνον ἀφελει κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς του ν' ἀπέχῃ τῆς βραυδοπορίας καὶ νὰ ἀρχῇται, ὡς τ' ἄλλα τέκνα τῶν βροτῶν, εἰς τὸ γλυκὺ γάλα, καὶ ἐπειδὴ ἔθος ἐπικρατεῖ ὅπως ἡ παραμάνα ᾖ ἐν Πέρα πάντοτε Ἑλληνίς, ὁ νεαρός Περῶτης Ἀγγλος ἐκὼν ἀκὼν ἀναγκάζεται νὰ ἐκμάθῃ τὴν ἑλληνικὴν ἐπίσης ἀδυνατεῖ νὰ βύσῃ τὰ ὑπερήφανα βρετανικὰ ὠτά του εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν, καὶ οὕτως ἡλικιούμενος καὶ γινόμενος ἀνεπτυγμένος *τζέντλεμαν* λαλεῖ τρεῖς γλώσσας, πρᾶγμα ἐξευτελιστικὸν σχεδὸν δι' ἑνα Ἀγγλον. Οἱκοῦν ἐννοεῖται ὅτι Περῶται Ἀγγλοὶ, καὶ περ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ Ἑλλήνες ἐκ μητρὸς, ἐννοοῦσι νὰ θεωρῶνται ὡς ἀγνοῦ αἵματος Ἀγγλικοῦ. Οἱ ἄνδρες ἀποκαλοῦσιν ἑλληλοὺς *τζέντλεμαν*, αἱ δὲ γυναῖκες προσπαθοῦσι νὰ φαίνωνται ὅσοι τὸ δυνατόν σεμνότυφοι, ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως εἰσὶν ὡς πρὸς τοῦτο πολλῶν ἥσσονες ἢ αἱ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐτεροθαλεῖς ἀδελφαὶ αὐτῶν. Οἱ ἄνδρες διατίθενται εἰς κατὰστασιν ἐφιδρώσεως διὰ τοῦ κρίκετ, τῶν δρόμων, τῶν λεμβοδρομιῶν, τρέφουσι θηρευτικούς κύνας, πίνουνσι βράνδιν, ἀναγινώσκουσι τὸν «Χρόνον» καὶ ὁμιλοῦσιν ἀγγλιστὶ, ὅταν γινώσκωσιν ὅτι θεᾶται τις αὐτοὺς, σκέπτονται ὅμως πάντοτε—ὡς Περῶται. Τὸ αὐτὸ καὶ αἱ γυναῖκες. Καὶ αὐταὶ ἔχουσι πλατεῖς τοὺς πόδας ὡς αἱ γυνῆσαι Ἀγγλίδες, τὰς κυριακὰς πορεύονται δις εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ψάλλουσιν ὕμνους κατανυκτικούς. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχουσιν ἑλληνικὸν αἷμα ἐν ταῖς φλεβῖν, δὲν ἐπιτυγχάνουσι πάντοτε νὰ ὑποκριθῶσι τὸ τῆς σεμνοτύφου πρόσωπον μετὰ τῆς αὐτῆς ἐγκαρτερήσεως ὡς αἱ καθαροῦ αἵματος Ἀγγλίδες. Τὸ νῆμα τῆς ὑπομονῆς ῥήγνυται ἐνίοτε παρὰ τινι τοιαύτῃ πράξει μίς καὶ τότε ἐκφράζει ἑλληνιστὶ τ' ἀπόρητα τῆς καρδίας τῆς, λίαν φρονίμως ποιοῦσα, διότι ἂν ἔλεγεν αὐτὰ ἀγγλιστὶ θὰ ἐφαίνοντο πολὺ shocking. Ἐνὶ λόγῳ ἄνδρες καὶ γυναῖκες λατρεύουσιν ἐν τοῖς ἐγκατατοῖς τῆς καρδίας αὐτῶν τὸ περῶτικόν *chic*.

Ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω τῶν δικῶν, ἐξ ὧν εἴν' ἀδύνατον νὰ μὴ ἔσχε μίαν τοῦλάχιστον πᾶς Περῶτης. Ἀλλὰ τί ἐπαγγέλλονται οἱ ἄνθρωποι ἐν γένει ἐν Πέρα; Ἀσχολοῦνται εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ εἰς δίκας, εἰς τὸ δεῦτερον δὲ ἀσυγκρίτως περισσώτερον ἢ εἰς τὸ πρῶτον. Φυσικῶ τῷ λόγῳ ὑπάρχουσιν ἐν Πέρα μεγάλοι οἴκοι, μετὰ σημαντικῶν κεφαλαίων ἐφωδιασμένοι καὶ εἰς στερεὰ ἔργα ἀσχολούμενοι, κατὰ μέσον ὅρον ὅμως οἱ σημερινοὶ Περῶται ζῶσιν ὅπως δύνανται νὰ κερδίωσι χρήματα δι' οἰουδήποτε τρόπου. Πρώτερον, ὡς τί ὠραῖαι ἐποχαῖ ἦσαν ἐ-

καίτοι! εύρισκέ τις επί τῆς δόδου τὰ χρήματα, ὡς λέγουσι καὶ σήμερον ἔτι οἱ λεθαντῖνοι μετὰ μελαγχολικῶν ἀναμνήσεων. Ὅτε ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις εἶχεν ἔτι πόρους οἱ δὲ ξένοι δὲν εἶχον συρρέουσι μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ, τότε ἐβίουν οἱ Περῶται ἐν εὐωχίᾳ καὶ χαρᾷ, οἱ δὲ Τούρκοι ἦσαν περίφημοι ἄνθρωποι. Ἡ εὐπορία πολλῶν οἰκογενειῶν ἐν Πέρᾳ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου, ὅποτε πᾶς Περῶτης ἦν στρατιωτικὸς τροφοδότης, καθότι οἱ Περῶται εἰσὶν ἐκ γενετῆς στρατιωτικοὶ τροφοδοταί. Ἡ ἐποχὴ τοῦ κριμαϊκοῦ πολέμου ὑπῆρξε φαίνεται τὸ ζενοῖο τῆς εὐτυχίας καὶ σπατάλης· μετὰ τὸν κριμαϊκὸν πόλεμον ἤρξατο ἐν Τουρκίᾳ ὁ αἰὼν τῶν θανάτων. Ἐπὶ τούτῳ ὅμως οὐδὲν αἴτιον θλίψεως εἶχον οἱ Περῶται, ὡς ἀποκτῆσαντες πολλὰ χρήματα· ἀλλὰ καὶ πρὸς τοκισμὸν τῶν κεφαλαίων — ὑπῆρχον δ' ἔτι κεφάλαια τῷ καιρῷ ἐκείνῳ — τὰ τουρκικὰ χρυσῶγραφα ἐφαίνοντο τοῖς Περῶταις ἡμῖς πενιχρὰ ἐπιτόκια τσεσάρων, πέντε ἢ ἑξ τοῖς ἑκατὸν θεωροῦνται ἐνταῦθα γελοῖα. Οἱ Περῶται οὕτω, χάρις τοῖς τουρκοῖς δανείοις, ἐγένοντο κεφαλαιοῦχοι. Ὡς οἱ Τούρκοι καὶ πάντες ἐν γένει οἱ ἀνατολίται οὕτω καὶ οἱ Περῶται εἰσὶ θερμοὶ θαυμασταὶ τῶν κοσμημάτων καὶ τῶν πολυτίμων λίθων· ὁ ἔχων κοσμήματα θεωρεῖται εὐπορος, ἀν καὶ μὴ γνωρίζων πολλάκις τί πρέπει νὰ πράξῃ τὴν ἐπαύριον, ὅπως ἀγοράσῃ ἄρτον.

Οἱ Περῶται εἰσὶ λίαν εὐκαινώητοι· ὁ παρ' ἡμῖν ἀπαντῶν ἐνιαχοῦ ἤρεμος, μοναστικὸς βίος τῶν ἀπόρων ἀνθρώπων εἶναι ἐντελὲς ἄγνωστος ἐνταῦθα. Ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐσπεριναὶ συναναγροφαί των λίαν εὐθηνὰ τοῖς σοιχίζουσιν, ἐφ' ὧς εἰσὶν δυτοὶς ἀξέπειροι. Ἐν Πέρᾳ δειπνοῦσι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· μετὰ τὴν τράπεζαν συνέρχονται παρὰ τινι οἰκογενεῖᾳ, ἐκεῖ δὲ προσφέρεται πρῶτον μὲν δακτυλοηροειδὲς κιθάριον καφεῖ τουρκιστὶ ἀφειψημένου, κατόπιν κοχλιαρίον σακχαροβράστων ὁπωρῶν καὶ ἐν ποτήριον ὕδατος, ἐπὶ τοῦτοις δὲ αἰσθάνονται ἄφατον εὐδαιμονίαν, καθιγνται πολλάκις πέραν τοῦ μεσονυκτίου, ἡμιλοῦσι γαλλιστὶ, ἀμαρτάνουσι κακολογούντες τὸν πλησίον, νυμφεύουσι πάντας τοὺς ὄρμους διὰ γάμον νέους τε καὶ γέροντας, χαρτοπαικτοῦσι καὶ ἐπὶ τέλους καταλήγουσιν εἰς τὰς ἀνιαρὰς ἐκείνας οἰκογενειακὰς παιδιὰς, ἃς ἐνασμενίζουσι ν' ἀποκαλῶσι jeux d'esprit. Οἱ ἀγαθοὶ Περῶται θέλουσι καὶ καλὰ νὰ ᾄδῃ τὸσον πνευματώδεις ὅσον οἱ Παρισίνοι, ἵνα δ' ἕκαστος ἔχῃ τὴν δέουσαν εὐκαιρίαν πρὸς ἐπίδειξιν τῆς εὐφυΐας του, παίζουσι καθ' ἐσπέραν ἀδιακόπως τὰ περίφημα jeux d'esprit· εἰς ταῦτα διαπρέπει ἰδίως Ἄνατόλ, ὁ πνευματώδης καὶ ὁμιλητικὸς νέος, ὁ ἐν Παρισίῳ ἀνατραφεὶς. Ὁ Ἄνατόλ ἔφερεν ἐκ Παρισίων καινούργη καὶ πλήρη τὴν εὐφυΐαν του, εἶνε δὲ προθυμότητος καθ' ἐσπέραν ἐκ νέου νὰ

ἐκθέτῃ τὸ ἐμπόρευσμά του μέχρι τῆς ἐλαχίστης λεπτομερείας.

Τὴν πρωΐαν, μετὰ τὴν 8ην καὶ τῆς 9ης ὥρας, ὁ ἄρρὸν πληθυσμὸς τοῦ Πέρᾳ κατέρχεται εἰς Γαλατᾶν, ὅστις εἶναι ἡ ἀγορὰ, τὸ ἄστυ τῆς πόλεως· ἐκεῖ εὐρηται τὸ χρηματιστήριον, παλαιὰ, βυρραῖα, μονόροφος οἰκοδομή, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ λεπτοφυὴς Περῶτης εἴωθε, συναναφύρμενος ἐν μέσῳ ἀνδρῶν ὑπόπτων μορφῶν, νὰ συναλλάσσεται χρυσῶγραφα· ὁ Περῶτης εἶναι ἐκ γενετῆς χαρτοπαίκτης, τὰ τοῦ χρηματιστηρίου παλγνία λοιπὸν εἶναι ἡ προσφιλέστερά αὐτῷ ἐνασχόλησις· οἱ σοδαρώτεροι ἔμποροι τὸ ἐσπέρας μετὰ τὸ κλείσιμον τοῦ χρηματιστηρίου παίζουσι βακκαρὰ μέχρι προκεχωρημένης ὥρας τῆς νυκτός. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τοῖς πολυπληθεῖσι καταστήμασι τοῦ Γαλατᾶ ἀναπτύσσονται ἔσθ' ὅτε σπουδαῖα ἔργα, ἀλλ' οἱ πλείους τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀγορᾶς ἀνήκουσιν εἰς τὸν μεσαιοὺν τὴν τάξιν, μεσίοτης δὲ ἀποκαλεῖται πᾶς ὁ μὴ δυνάμενος ἢ μὴ θέλων νὰ χαρακτηρίσῃ δι' ἑαυτοῦ ὄνοματος τὸ ἐπάγγελμα ὅπερ μετέρχεται, ἐκ τῶν κατοικῶν δὲ τοῦ Πέρᾳ τὰ τρία τέταρτα σχεδὸν εἰσὶ μεσίοται. Ὅσοι ὑπερηφάνως καὶ ἐν περιφέρῃ εἰς τὰς δόδους ὁ Περῶτης, εἴωθεν ὅμως ἀπὸ τῆς 9 πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς 8 ἐσπερινῆς νὰ ἐπιλαμβάνηται φαιδρῶς οἰασθήτινος ἐργασίας ἐμπροσθέντος τυχαίως εἰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ δὲν ἐρωτᾷ ποῶς ἀν οἱ στιγμαῖοι συννατῶν αὐτοῦ εἰσὶν ἐπίσης λεπτοφυεῖς ὡς αὐτός, ἢ ἀν ἔχουσιν ἐλευθέραν εἰς τὰς πρεσβεῖας εἰσοδόν. Οὕτω λοιπὸν πολλάκις βλέπεις ἐν Γαλατᾶ τοὺς εὐγενεστέρους τῶν Περῶτων, ἃν οἱ ἀνεπιληπτοὶ λαίμοδετα καὶ αἱ χεῖριδες ἐνεποίησαν αἰσθῆσιν ἐν Πέρᾳ καὶ Σιμόνῃ, συγχρωτιζόμενους ἀδελφικῶς μετ' ἀνθρώπων, εἰς τὴν θέαν τῶν ὁπλῶν ἀκουσίως προφυλάττεις τὰ θυλάκια σου. Ὁ εὐφυὴς Περῶτης κινεῖται μετὰ τῆς αὐτῆς ἀσφαλείας ἐν τε ταῖς αἰθούσαις τοῦ Πέρᾳ καὶ ἐν τῇ σκοροδοφόρῳ ἀτμοσφαιρᾷ τοῦ Γαλατᾶ· ἐν τῷ βᾶθει τῆς καρδίας αὐτοῦ ὁ Περῶτης φιλεῖ τὰ σκόροδα, φιλεῖ ὅμως αὐτὰ πλατωνικῶς, διότι τὰ chio τῷ ἀπαγορεύει τὴν γεῦσιν των.

«Φρονεῖς ὅτι ἀπατᾷς καὶ ὅμως ἐξαπατᾷσαι». Ἄν οἱ Περῶται ἦσαν φίλοι τῶν ῥητῶν, τοῦτο τὸ ἀπόφθεγμα ὡφείλον μεγάλοις χαρακτῆρσι νὰ ἐπιγράψουσιν ἐπὶ τῶν καταστημάτων αὐτῶν· ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ ὁ φαῦλος καὶ ἀπαταιῶν δύναται οὕτως εὐκόλως νὰ ἐπιτύχῃ ὅσον ἐν Τουρκίᾳ. Ἡ δικαιοσύνη, οὕσα ἐν ταῖς χερσὶ τῶν Τούρκων, ἀπονέμεται ὡς πάντα τὰ τουρκικὰ.

1. Β. Μ. Ὁ κ. ἀναποκρίτης, ὅστις μετὰ τσεσάρη υπερβολικῆς παρὰ σαρκάζει ἐλαττώματα, ὅπερ ση· μειωτέον οὕτω γενικὰ παρ' ἅπασιν τοῖς Περῶταις εἶναι οὕτε ἀποκλειστικῶς μόνον ἐν Κων/πόλει ἀπαντῶνται οὐδένα λόγον ποιεῖται περὶ τῶν τυχοδιωκτῶν ἑβρώπαλων, οἵτινες εἰσὶ σημαντικὸν στοιχεῖον τῆς κοινωνίας τοῦ Πέρᾳ.

πλησίον τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν ὑφίστανται τὰ ξένα προξενεῖα, ἔχοντα ἴδιον τρόπον διαδικασίας, τοῦθ' ὅπερ εἶναι βεβαίως ἐξαισιον κατὰ πολλὰς ἐπόψεις, καθοστησιν ὅμως περιπλακώτον τὸν ὅλον διοργανισμόν. Ἄν τὰ προξενεῖα ἐμερίμων μόνον περὶ τῶν ἀλλοθινῶν ὑπηκόων αὐτῶν, ὅα εἶχε καλῶς, δυστυχῶς ὅμως ἔθος ἐπικρατεῖ παρὰ τοῖς ξένοις προξενείοις ἐν Τουρκίᾳ νὰ λαμβάνουσιν ὑπὸ τινος ὅρους λεθαντῖνους ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν, ἀμβλυωποῦντες πολλάκις περὶ τὴν ἐρευναν τῶν αἰτήσεων αὐτῶν.

Πᾶς προστατευόμενος (οὕτω δὲ ἀποκαλοῦνται οἱ ὑπὸ τὴν ξένην προστασίαν λεθαντῖνοι) εἶν' ἐλεύθερος νὰ παραιτηθῇ ὅποταν θέλῃ τῆς ὑπηκόοτητος, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ διατελῇ ἐν καταστάσει ὑποδίκου. Ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐν Κων/λει, ἀλλάσσοντες συχνότερον ὑπηκόοτητα ἢ ὑποκάμισον. Ἄμα ὡς ἀνθρωπὸς τις τῆς ἀγορᾶς φενακίῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ, κερδίζων οὐκ ὀλίγα χρήματα, καὶ φοβῆται δικαστικὴν ἐκ τούτου καταδίωξιν, σπεύδει ἀμέσως, πρὶν ἢ ἀρξῇται αὐτῇ, νὰ διαγραφῇ ἀπὸ τοῦ καταλόγου τοῦ προξενείου του, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲ διατελεῖ τότε ὑπὸ τὴν τουρκικὴν προστασίαν. Ἀλλ' ἀν καὶ αὕτη τῷ καταστῇ φορτικὴ, ζητεῖ ἀμέσως ἄλλο ἄσυλον, οὕτω δὲ κερδίζει καιρὸν. Ὁ ζημιωθείς συνάδελφός του καταδιώκει αὐτὸν εἰς πάντα τὰ τουρκικὰ δικαστήρια καὶ τὰ ξένα προξενεῖα, ἕως ὅτου ἡ ὑπόθεσις καταντήσῃ τὸσον πολυδάπανος, ὥστε προτιμᾷ μάλλον νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ ἐμπόριόν του ἢ νὰ καταδιώκῃ τὸν ἀντίδικον. Οὐχ ἥττον παρατηρῶ ὅτι οἱ ἄπιστοι αὗτοι προστατευόμενοι δὲν γίνονται εὐκόλως δεκτοὶ παρ' ἅπασιν τοῖς προξενείοις.

Ἡ μανία τῆς ἰδρύσεως τραπεζῶν καὶ ἐταιριῶν ὑφίσταται πάντοτε ἐν Κων/λει, μεθ' ὅλην τὴν θλιθερὰν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς χώρας· ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατριδι τοῦλάχιστον ἡ μανία αὕτη παρήγαγε καὶ καλοὺς καρπούς· σιδηροδρόμοι κατεσκευάσθησαν, ἐργοστάσια ὠκεοδρομήθησαν καὶ τράπεζαι ἰδρύθησαν. Ἐν Τουρκίᾳ ὅμως τὸ τέρμα τῶν αἰδρύσεων εἶναι ἐν φύλλον χάρτου, καλούμενον φερμάνιον τῆς ἐκχωρήσεως· παρόμοιον φύλλον πολλάκις ἐστοίχισε χιλιάδας λίρῶν ὥς ὅτου τουρκοῖς γράμμασι διαπεποικίλμενον ἐπιδοθῇ τῷ ἐργολάβῳ. Ἀδικον ἦθελον εἶναι τὸ κατακρίναι ἀνεξαιρέτως πάντας τοὺς εἰς Τουρκίαν ἐρχομένους μετὰ ἐργολαβικῶν προθέσεων, καθότι ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες, ὑπὸ χρησῶν διαθέσεων ἐμφορούμενοι, προσπαθοῦσι νὰ λάβωσι φερμάνιον ἐκχωρήσεως, ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις καίουσιν τοὺς δακτύλους. Ὁ καλούμενος ἐργολάβος, ἥτοι ἐκεῖνος εἰς τ' ὄνομα τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται τὸ φερμάνιον, συνήθως οὐδὲν ἀπὸλλυται, ἐκ τοῦ ἀπλοῦστατον λόγου ὅτι οὐδὲν ἔχει ν' ἀπολέσῃ, ἐκτὸς ἴσως τοῦ χρόνου, ὅστις πάλιν ἐν Ἄνατολῇ δὲν εἶναι τὸσον πολύτιμος. Ὁ ἐργο-

λάβος εἶναι κυρίως μόνον ὁ προπαρασκευάζων τὸ ἔργον· αὐτὸς ἐφευρίσκει τὴν ὑπόθεσιν, κατόπιν δὲ ἐπὶ ὁλοκληρώσεως μῆνας πίνει καθ' ἐκάστην καφεῖ ἐν πᾶσι τοῖς ὑπουργείοις καὶ καπνίζει σιγάρα, ἐνίοτε δὲ λαμβάνει συνέντευξιν καὶ μετὰ τοῦ Μ. βαζάρου, διεγείρει τὸ ὑπὲρ τοῦ σχεδίου ἐνδιαφέρον τῶν τραπεζίτων, συνεργάζεται μετὰ πραγματογνωμόνων καὶ κατασκοπεύει τοὺς συναγωνιστάς. Οἱ πασσάδες ἐν τοῖς ὑπουργείοις εὐρίσκουσιν εἰς τὸ ἐπακρον ἐπαχθεῖς τὰς συνδιαλέξεις τοῦ ἐργολάβου, ἐν τούτοις μεθ' ὑπομονῆς ἀκροῶνται αὐτοῦ, διότι γινώσκουσιν ὅτι θὰ συμμετάσχωσι καὶ αὐτοὶ τοῦ κέρδους, εἴτε εὐδοκίμῃ τοῦ ἔργου εἴτε μὴ. Οὕτως ὁ ἐν λόγῳ ἐργολάβος διάγει βίον καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τοῦ περσικοῦ chio· εἶναι πανταχοῦ παρὼν καὶ γνωρίζει πάντας· ἀν δὲ ἀκούσῃς αὐτὸν ἀγορεύοντα περὶ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, εἶν' ἀδύνατον νὰ μὴ αἰσθανθῇς ἐκπληξιν· τὰς τουρκικὰς λίρας μνημονεύει κατὰ ἑκατοστίας χιλιάδων, καὶ ἀρέσκειται νὰ ποιῇται λόγον περὶ τοῦ «συνδικάτου» αὐτοῦ, προφέρων τὰ ὀνόματα τῶν μεγαλειτέρων τραπεζίτων τῆς Εὐρώπης μετὰ τρομερᾶς ψυχραιμίας. Τὸ συνδικάτον ὅμως, ὅπερ παριστᾷ ὁ τοῦ φερμάνιου κυνηγὸς ὅτι ἔχει ὁρισθῆναι, ὅλον ἐν φαίνεται ἀπομακρυνόμενον ἐφ' ὅσον προσεγγίζει ἡ ὥρα τῆς πραγματικῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ πρὶν ἢ εἴτε τὸ συνδικάτον διαλυθῇ εἰς νεφέλας, εἰσέρχεται ὁ δικηγόρος ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καθότι μάλιστα ἐκδοθέντος τοῦ φερμάνιου πολλὰ πλάσσεινται αἱ δίκαι, καὶ ἐπὶ τέλους ὁ δικηγόρος εἶναι ὁ μόνος, ὅστις ἀποκτᾷ νόμιμον κρέδος ἐκ τῆς ὑποθέσεως, εἰ καὶ οἱ δικηγόροι ἐν Ἄνατολῇ, ἐνθα ὁ πονηρότατος κερδίζει πάντοτε, καταροῦσι ν' ἀντλήσωσι κέρδη δυνάμενα νὰ ὀνομασθῶσιν ἔννομα μόνον ἐνταῦθα. Αἱ χιλιάδες λίρῶν, ἃς ἐστοίχισε τὸ φερμάνιον, ἐν μέρει μὲν ἀπορροφῶνται ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διὰ τοὺς καταβληθέντας κόπους καὶ τὴν ἀναπόφευκτον πολυτέλειαν, ἐν μέρει δὲ ἐξαφανίζονται ἐντὸς τῶν εὐρυχώρων θυλακίων τῶν πασσάδων, καὶ τὸ ὑπόλοιπον καταβροχθίζει ὁ τοῦ δικηγόρου λογαριασμός. Τίς δὲ ζημιούται ἐκ τούτου; Συνδικάτον ὑπάρχει, ὡς εἴρηται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μόνον ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ἐργολάβου· τὰ κατασπαταληθέντα δὲ πρὸς ἐκδοσὶν τοῦ φερμάνιου κεφάλαια ἀπορρέουσιν συνήθως ἐξ ἐνὸς ἢ πλείονων ἀνδρῶν, εἴτ' ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, εἴτ' ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐξ ὧν ὁ εἰς πολλάκις οὕτε καὶ γινώσκει τοῦ ἄλλου τὴν ὑπαρξιν.

Αἱ πλείους τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἐν Τουρκίᾳ διαλύονται ἐπὶ τέλους εἰς ἀτελευτήτους δίκας· ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν παλαιούσιν ἔτι διὰ τὰ τελευταῖα λαίψανα τοῦ σπαταληθέντος κεφαλαίου, ὅταν δὲ οὐδὲν πλέον ἀπομείνῃ, τότε ἐφευρίσκουσι νέαν ἐπιχείρησιν. Ἡ Τουρκία ἐνέχει πολλὰ μεταλλεῖα, ὧν τὰ πλείεστα ἐγέ-

νοντο μέχρι τούδε αντικείμενον επιχειρήσεων, περί του πλούτου όμως αὐτῶν ὑφίστανται διάφοροι δοξασαί. Ἐν τῶν κυριωτέρων κωλυμάτων πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν μεταλλείων εἶναι ἡ ἔλλειψις ὁδῶν καὶ μέσων μετακομίσεως, πρὶν δ' ἢ ἐπιληφθῶσι τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης ὡφελὸν νὰ κατασκευάσῃ καλὰς ὁδοὺς· περὶ τούτου όμως ὀλίγον ἐμερίμνων οἱ τῶν φερμανίων κυνηγοὶ καὶ δὲν ἐπεδίωκον ἄλλο τι εἰμὴ μόνον σιδηροδρόμους. Ἡ Τουρκία κατ' αὐτοὺς εἶναι εὐρεῖα χώρα, ἐν ᾗ δύνανται πολλοὶ σιδηροδρόμοι νὰ χωρέσασιν· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν οἱ σιδηροδρόμοι εἰσι μετὰ τὰ μεταλλεῖα τὸ δεύτερον ἀντικείμενον τῶν φερμανοθηρῶν. Ἀλλ', ὡς κάμηλα, σὺ πλοῖον τῆς ἐρήμου, μὴ δειλιάσῃς, μηδὲ φοβηθῇς· ποθοῦσι μὲν νὰ σ' ἐξώσωσιν ἐκ τοῦ τόπου σου δι' ἀτμοκινήτων ἀμαξίων, ἀλλ' εἰς χεῖρας ἔχουσι χαρτὰ μόνον καὶ οὐδὲν περιπλέον.

Σύμβουλος τῆς

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ... ΚΩΦΑΛΛΑΟΣ

Πρὸ τινων ἡμερῶν ἐτελεύτησεν ἐν Πετροπόλει ἐν βαθεῖ γήρατι ὁ Ἀλέξανδρος Μαίλλερ, σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας... κωφάλαος. Οὗτος, υἱὸς ὧν ῥώσου ὑποστρατήγου, διέμενε παῖς ἔτι μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ μιᾶς ἀδελφῆς, κωφάλαων ἐπίσης, παρὰ τινι θεῷ του, παιδαγωγῇ τῶν μεγάλων δουκῶν Μιχαὴλ καὶ Νικολάου, τοῦ κατόπιν αὐτοκράτορος. Ἐλθοῦσα ποτὲ ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Φεοδωρόβνα εἰς Παυλάσκ, ἐνθα ἐπισκοῦντο τὰς θερινὰς αὐτῶν διατριβὰς, τοσοῦτον συνενικήθη ἰδοῦσα τοὺς μικροὺς κωφάλαους, ὥστε ἀμέσως ἀπεφάσισε νὰ ἰδρύσῃ ἐκπαιδευτήριον κωφάλαων. Ἐπὶ τούτῳ δὲ μετεκαλέσατο εἰδήμονα μοναχὸν ἐκ Πολωνίας, καὶ τῷ 1806 συνέστη τοιοῦτον ἐκπαιδευτήριον ἐν τῷ φρουρίῳ Παύλου, πρῶτοι δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔχρημάτισαν οἱ τρεῖς Μαίλλερ. Τῷ 1810 μετηνέχθη τὸ ἐκπαιδευτήριον εἰς Πετρούπολιν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐποίησατο μεγάλας προόδους, καὶ ἐντὸς μικροῦ ἡπίστατο ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, κατάρθωσε μάλιστα καὶ νὰ διαφθῇ λέξεις τινάς. Ἐν ἔτει 1812 κατέλιπε τὸ ἐκπαιδευτήριον, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ὧν ἀνδρὸς εἰδικοῦ ἐτελειοποιήθη ἔτι μάλλον, καὶ ἐζήτησε νὰ καταταχθῇ εἰς τὰ σύνταγμα τῶν οὐλάνων σωματοφυλάκων, ὅπερ δὲν τῷ ἐπετράπη. Τῇ προστασίᾳ όμως τῆς αὐτοκρατορίας ἔλαθε δημοσίαν θέσιν, διορισθεὶς ὑπάλληλος ἐν τῷ ἰδιωτικῷ γραφείῳ τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπου ἐν λόγῳ ἀσθενείας ἀπεχώρησε μὲν τῷ 1836, ἀδροτάτην λαβὼν σύνταξιν καὶ ἄλλας γενναίας ἀμοιβάς. Ἐγράψε δὲ πρὸ τινων ἐτῶν καὶ φυλλάδιον «περὶ τῆς συστάσεως τοῦ παιδευτηρίου τῶν κωφάλαων».

Κυρία Ε*

Γινώμαι καὶ σκέψεις ἡθικαὶ τοῦ δουκῆ

ΑΕ-ΑΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Ρ. Ζωϊχαῖ.]

308.

Ἡμετριοφροσύνη τάσσεται μετὰ τῶν ἀρετῶν, πρὸς καταστολὴν τῆς φιλοδοξίας τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, καὶ πρὸς παρηγορίαν τῶν μικρῶν ἀνθρώπων, ὧν καὶ ἡ ἀξία μηδαμινή, καὶ ἡ τύχη δύνουσι.

309.

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι κατὰ πεπρωμένην μοῖραν ἀνόητοι, οἵτινες οὐχὶ μόνον αὐτοδουλίας εἰς ἀνοησίας περιπίπτουσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς τύχης ἐξαναγκάζονται εἰς τὸ ἀνοηταίνειν.

310.

Συμβαίνουνσιν ἐνίοτε ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ συμπτώματα τινα, ἐξ ὧν ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐξέρχεται σῶος, εἰμὴ παραφρονῶν κατὰ τι.

311.

Ἐπάρχουσιν ἄνθρωποι, ὧν τὸ γελοιῶδες οὐδέποτε κατέστη καταφανές, διότι οὐδεὶς ποτε μετ' ἐπιμελείας αὐτὸ ἀνεζητήσε.

312.

Τῶν συνεντεύξεων ἐραστοῦ καὶ ἐρωμένης οὐδέποτε ἄπτεται ἡ ἀηδία, διότι διαρκῶς περὶ ἑαυτῶν λαλοῦσι.

313.

Διατί, ἐν ᾧ ἀρκοῦσαν ἔχομεν μνήμην πρὸς ἀνάμνησιν καὶ τῶν ἐλαχίστων συμβάντων τοῦ ἡμετέρου βίου, οὐδόλως ἐνθυμούμεθα ποσάκις διηγῆθημεν αὐτὰ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον;

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στοιχεῖα μητρικῆς ζωολογίας.

Μήτηρ. Διατί ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔδωκε τὴν διαιλίαν εἰς τὰ μικρὰ παιδάκια καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰ γατάκια καὶ τὰ σκυλάκια;

Παῖδιον. (Μετά τινων στιγμῶν σκέψιν). Ὁ πανάγαθος Θεὸς ἔδωκε τὴν διαιλίαν εἰς τὰ παιδάκια διὰ νὰ εἰμποροῦν νὰ φωνάζουν ὅταν τὰ λούζουν.

Ὁ λόρδος Χ... ἔχων γυναῖκα ἐρασιμωτάτην, μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον νυμφευθεὶς γυναῖκα λίαν κακότροπον.

Φίλος τῆς ἐλθόντος εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ τὸν ἐρώτησε·

— Καὶ ποῦ εἶνε ἡ σύζυγός σας;

— Ἡ σύζυγός μου εἶνε εἰς τοὺς οὐρανούς... ἡ κυρία Χ... εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν.

ΛΑΗΘΕΙΑΙ

* Ἐνίοτε ὁ ἔχων πνεῦμα ἀνοήτως φέρεται, οὐδέποτε όμως ἀνοηταίνει ὁ ἔχων κρίσιν.

* Ὁ φθόνος εἶνε ἕλκος τῆς ψυχῆς.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

α. Ὁ γαλλικὸς τύπος διοργανίσει μεγάλην ἐορτὴν ὑπὲρ τῶν πολυαριθμῶν θυμάτων τῶν πλημμυρῶν, αἵτινες πρὸ μικροῦ συνέβησαν ἐν Ἰσπανίᾳ, φοβεράς ἐπενεγκοῦσαι καταστροφὰς εἰς τοὺς κατοίκους.

β. Ἐν τῶν κυριωτέρων ἔργων τῆς ἐορτῆς ταύτης ἔσται ἡ δημοσίευσις ἐνὸς μόνου ἀριθμοῦ ἐκονογραφημένης ἐφημερίδος περιέχοντος ὕλην, ὁμοίαν τῆς ὁποίας δὲν ἐδημοσιεύθη μέχρι τοῦδε. Τὰ ἐν αὐτῇ ἀρθρα ἔσονται τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν ἐν τῇ φιλολογίᾳ, τῇ πολιτικῇ, τῇ ἱστορίᾳ, ταῖς ἐπιστήμαις καὶ ταῖς τέχναις. Οἱ διασημότεροι καλλιτέχναι παρέχουσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν διὰ τὰς εἰκόνας καὶ τὰ σχεδιαγράμματα, καὶ ἤρξαντο ἤδη τοῦ ἔργου. Ἡγεμόνες, πρίγκιπες, οἱ γνωστότεροι ἄνδρες καθ' ἅπασαν τὴν ὑψηλίον γένετον τὰ αὐτόγραφα αὐτῶν, ἅτινα σχηματίζουν τὴν πλουσιωτέραν καὶ λαμπροτέραν συλλογὴν, ἥτις ἔσται ὡς ἐνθύμιον τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν.

γ. Ἡ ἐκδοσις τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου φύλλου τῆς ἐκονογραφημένης ταύτης ἐφημερίδος ἀνετέθη εἰς τοὺς κυρίους Plon et Cie τῶν Παρισίων, πωληθήσεται δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ὑπὲρ τοῦ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ τῆς ἀνακουφίσεως τῶν ἐκ τῶν πλημμυρῶν παθόντων.

δ. Ὁ διευθυντὴς τῶν ἐν Νεῇ Ὑόρκῃ ταχυδρομείων ἐδημοσίευσεν κατ' αὐτὰς ἐγκύκλιον, δι' ἧς ὑπενθυμίζει εἰς τὸ κοινὸν ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν ἐπιστολῶν πρέπει νὰ περιέχωσι καὶ τὸ ὄνομα τῆς Πολιτείας, ἧς μέρος ἀποτελεῖ ἡ πόλις εἰς ἣν ἀποστέλλεται ἡ ἐπιστολή. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς δυσκολίας εἰς εὐρεσιν τῆς σημαίουμένης πόλεως ἡ ἐγκύκλιος σημειοῖ ὅτι ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις ὑπάρχουσιν 20 πόλεις ὀνομαζόμεναι Οὐίλιαμσβουργον, 18 Βρουκλάν, 5 Βαλτιμόρη, 10 Βαγκερ, 11 Βαύφαλον, 12 Βοστόνη, 17 Βούργλιχτον, 9 Χικάγο, 8 Κιγκινάτοι, 10 Κλεβελάνδη, 19 Κολούμβας, 25 Δάητον, 5 Δετροῦ, 15 Λουίβιλλη, 8 Ἀλφα, 8 Ὠμέγα καὶ 159 Ὀδασιγχιτών. Προσέτι δὲ τὰ ὀνόματα 600 πόλεων ἄρχονται ἀπὸ τῆς λέξεως Οὐδον, καὶ 625 ἀπὸ τῆς λέξεως Νέα.

ε. Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐταιρίας τῶν τηλεφώνων ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν πρακτικὴν χρησιμότητα τῆς νέας ἐφευρέσεως, γράφει εἰς τὸν «Χρόνον» τὰ ἑξῆς· «Διὰ σειρὰς συρμάτων συνδεομένων μετὰ τοῦ κεντρικοῦ γραφείου τῆς ἐταιρίας δύναται τις νὰ συνδιαλέγεται ἐξ ἀποστάσεως 15 μιλίων ὡς ἀπὸ δωματίου εἰς δωματίον. Κύριός τις, οὗ ἡ οἰκία ἐτέθη εἰς συνάφειαν μετὰ τοῦ γραφείου τῆς ἐταιρίας, ἀπῆλθε μίαν ἡμέραν ἐπὶ οὐρανὸν ὅτε δ' ἐπανῆλθε τὸ ἐσπέρας, ἀνεγνώσθησαν αὐτῷ διὰ τοῦ τηλεφώνου σπουδαῖα ἐπιστολαί, εἰς αἷς ἀπήντησεν ἐπ' ἑσῆς διὰ τοῦ τηλεφώνου. Ἐπειδὴ ἦτον ἀναγκαῖα συνδια-

λέξις μετὰ τοῦ δικηγόρου του, ἐτέθη εἰς συνάφειαν μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ ἡμετέρου γραφείου. Λαβὼν ἐκ Νεοβοράκου σπουδαῖον τηλεγράφημα, ὑπηγόρευσεν εἰς τὸ ἡμέτερον γραφεῖον τὴν ἀπάντησιν, ἥτις περιῆλθεν εἰς τὸν πρὸς ἐν ὅρον τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρώτου τηλεγραφίσματος ἐξ Ἀμερικῆς. Ἐνὶ λόγῳ, ὁ μνηστὴς κύριος ἐργασίαν, ἥτις ἄλλοτε θὰ ἐβίαζεν αὐτὸν νὰ περιφέρηται ἡμίσειαν ὅλην ἡμέραν ἐν τῇ πόλει, διεξήγαγεν ἐν διαστήματι μιᾶς ὥρας καὶ καθήμενος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ του».

στ. Τὸν μακροβιότατον τῶν ἀνθρώπων ἀνεκάλυψε πρὸ μικροῦ ὁ Λουδοβίκος Φιγιέ εἰς τὴν δημοκρατίαν τοῦ Ἀγίου Σαλβατόρ. Τὸ ὡσμήμα τοῦτο, ὅπερ ὑπερέβη τὸ 160 ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὀνομάζεται Μιχαὴλ Σόχης. Ζῇ μετ' ἄκρας τάξεως, καὶ ἀποδίδει τὸ ἐκτακτὸν γῆρας του εἰς τὴν ἐγναρτέαν. «Τρώγω ἀπαξ μόνον τῆς ἡμέρας, ἔλεγεν ἐσχάτως πρὸς ἰατρον, ὅστις τὸν ἐπεσκέφθη ἐκ περιεργείας· ἀλλὰ μόνον ὁρεπτικῆς οὐσίας. Τὸ γεῦμά μου διαρκεῖ ἡμίσειαν ὥραν. Τὴν 1 καὶ τὴν 15 ἐκάστου μηνὸς μένω νηστis, καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πίνω ὅσον δύναμαι πλεόντερον ὕδωρ. Ταῦτα εἶναι τὸ μυστήριόν μου».

ζ. Οἱ εὐποροὶ Σῖναι νυμφεύουσι τοὺς μὲν υἱοὺς των ἅμα συμπληρώσαντας τὸ δέκατον ἑβδόμον ἔτος τῆς ἡλικίας των, τὰς δὲ θυγατέρας των ἅμα εἰσελθούσας εἰς τὸ τρισκαιδέκατον. Οἱ πτωχότεροι νυμφεύονται ὁπόταν κατορθώσωσι νὰ συλλέξωσι τὰ ἀπαιτούμενα χρήματα διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς νύμφης καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ γάμου. Πολλάκις δὲ πέντες πατὴρ λαμβάνων ἐκ τοῦ ὀρφανοτροφείου τὸ πρῶτον τυγὸν κοράσιον, παραδίδει αὐτὸ τῇ ἰδίᾳ συζύγῳ ἵνα τὸ ἀνατρέφῃ, καὶ τὸ προσορρίζει ὡς μελλονύμφον τοῦ υἱοῦ του. Οὕτω καταφαίνεται ἡ φειδὼ καὶ ἡ πρόνοια ἐφ' ᾗ συνήθως διαπρέπουσιν οἱ Σῖναι, διότι πρῶτον μὲν ἐξοικονομοῦνται τὰ χρήματα ἀν' ὧν ἐμελλεν' ἀγορασθῇ ἡ νύμφη, εἰτα δὲ ἀνατρέφεται ἡ κόρη ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ συμμορφοῦται ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων πρὸς τὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς οἰκογενείας· τελευταῖον, ἐὰν ἀποδειχθῇ αὕτη δύσκολος, δύστροπος καὶ ἀπειθὴς ἀποπέμπεται παραχρῆμα τῆς οἰκίας ἀνευ τοῦ θυροῦ καὶ τῶν σκανδάλων, ἅτινα συμβαίνουσιν ὁσάκις ἐγγαμος ἦδη ἡ γυνὴ ἀποπέμπεται εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν τῆς.

η. Κατὰ τὰς πληροφορίες τῆς στατιστικῆς ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων τῆς γῆς ἀνέρχεται εἰς 1 δισεκατομμύριον καὶ 427 ἑκατομμύρια, οὕτως διανενημένα ἐπὶ τῶν πέντε ἡπείρων· τὴν μὲν Εὐρώπην κατοικοῦσι 309 ἑκατομμύρια, τὴν Ἀσίαν 824, τὴν Ἀφρικὴν 199, τὴν Ὠκεανίαν 4,800,000 καὶ 85 ἑκατομμύρια κατοικοῦσι τὴν Ἀμερικὴν.

θ. Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν κατοίκων τούτων πόσοι ἀποδηήσουσι κατ' ἔτος; Ἰδοὺ ἐρώτησις, ἣν

ὀλίγοι ἴσως ἔκαμαν πρὸς ἐαυτοὺς. Βεβαίως δὲ κατ' ἀκριβείαν προσδιορισμὸς τοῦ πράγματος εἶνε ἔργον οὐχὶ τοσοῦτον εὐκόλῳ διὰ τοῦτο περιορίζομεθα λαμβάνοντες ὡς μέτρον συγκρίσεως τῆς θνησιμότητος καθ' ὅλην τὴν γῆν τὸν μέσον ἀριθμὸν τῶν ἐν Γαλλίᾳ κατ' ἔτος ἀποθνήσκόντων.

Κατὰ τὰς στατιστικὰς πληροφορίας ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀνέρχεται εἰς 1 περίπου ἑκατομμύριον κατ' ἔτος, ἤτοι 2,800 ὡς ἐγγίστα καθ' ἑκάστην. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν Γαλλίᾳ ἡ θνησιμότης εἶνε σχετικῶς ἐλάττω ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, ἐν αἷς ὡς ἐκ τῶν συγῶν ἐπιδημιῶν ἡ θνησιμότης εἶνε κατὰ τὸ τρίτον μεγαλειτέρα ἢ ἐν Γαλλίᾳ.

Μολαταῦτα, ἔτι καὶ ἂν ὡς μέτρον εἰς προσδιορισμὸν τῆς θνησιμότητος καθ' ὅλην τὴν γῆν λάβωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Γαλλίᾳ θνησκόντων, εὐρίσκουμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν θνησκόντων κατ' ἔτος εἰς ὅλην τὴν γῆν ἀνέρχεται εἰς 35, 683,350, ἤτοι καθ' ἑκάστην 97,790 ἀνθρώπων.

Ἐν τούτοις παρὰ πᾶσαν τὴν ἀθρόαν ταύτην ἀποδημίαν τῶν κατοικούντων τὸν πλανήτην ἡμῶν, οὐδεὶς φόβος ἐρημώσεως δι' αὐτὸν ὑπάρχει, ἀφοῦ τὸ ἐκ τῶν ἀποδημιῶν τούτων κενὸν ἀναπληροῦται διὰ νέων γεννήσεων, αἵτινες ἀκριβῶς ὑπολογίζονται εἰς 70 ἀνὰ πᾶν λεπτὸν τῆς ὥρας, ἤτοι 104,800 καθ' ἑκάστην.

ΒΙΕ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἡ θερμότης τῶν ποδῶν ἐν ὥρᾳ χειμῶνος εἶνε πάντοτε σημεῖον εὐεξίας καὶ ὑγείας τοῦ σώματος. Τούταντιον πόδες ψυχροὶ δύνανται νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς γένεσιν ἀσθενειῶν, οὐκ ὀλίγοι δ' εἰσὶν οἱ ἀναγράφαντες εἰς ἔξιωμα τὴν γνώμην τοῦ διασχήμου ἱατροῦ Boerhaave: «Μὲ κεφαλὴν ψυχρὰν καὶ τοὺς πόδας θερμοὺς δύνασθε νὰ περιπαίξετε ἀφρόδως τοὺς συναδέλφους μου».

Λεπτομερέστερον ἐξετάζει τὸ ζήτημα χάριν τῶν πολλῶν ὁ ἱατρός Félix Brémont ἐν τοῖς ἐπομείοις.

Διὰ τὰ ἰσχυρὰ σώματα, τὰ καλῶς τρεφόμενα καὶ ἐνδυνάμενα, λέγει ὁ ἱατρός οὗτος, τὸ μέτριον ψυχρὸς δὲν εἶνε πρᾶγμα βλαβερόν. Ἐὰν ἐξ ἐνός ἐλαττώσει τὴν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος γινομένην διαπνοὴν, ἐξ ἄλλου δέξιναι τὴν ὀρεξιν, ἐξαφανίζει τὴν σφοδρὰν δίψαν, ἐπιταχύνει τὴν πέψιν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς ἐκκενώσεως τῶν ἐν τῷ σώματι περιττῶν ὕλων. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ψυχρᾶς θερμοκρασίας ἢ ἐν καιρῷ τοῦ καύσωνος ἡρεμούσα θρέψις ἐξεγείρεται εἰς ἰσχυρὰν ἐνέργειαν· τὸ αἷμα γίνεται ἀφθονώτερον, ἢ ἀντίληψις τοῦ πνεύματος ἐναργεστέρα καὶ βαθύτερα ἢ σκέψις· ἐν γένει ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται ἑαυτὸν κατὰ τὴν τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἐν πλήρει εὐεξίᾳ. Δι' αὐτὰ αὐτοῦ τὰ πλεονεκτήματα ὁ χειμὼν δικαιούται βεβαίως νὰ ἁρῇσιν εἰς τοὺς εὐτυχεῖς τῆς γῆς.

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς πρὸς τὰ ἀσθενῆ σώματα, τὰ κακῶς τρεφόμενα καὶ ἀνεπαρκῶς ἐνδυνάμενα. Διὰ τοὺς τοὺς ἀποκλήρους τῆς βασιλείας Τύχης, ὁ χειμὼν δὲν ἔχει τὰ πλεονεκτήματα, ἀτινα ἀνωτέρω ἀνεφάρκαμεν, ἀλλ' εἶνε σκληρὰ δοκιμασία, ἣν μετὰ βεσάνων πολλῶν ὀφείλουσιν οἱ δυστυχεῖς νὰ διανύσωσι. Κατὰρτοὶ συγχοί, βρυκατισμοὶ τῶν μυῶν καὶ τῶν ἀρθρώσεων, πυρετοὶ, βρογχίτιδες καὶ πνευμονίαι ἐπισκέπτονται αὐτοὺς· ἡ ἀναιμία δὲν βραδύνει νὰ ἐπέλθῃ· αἱ λειτουργίαι πᾶσαι διαταράττονται καὶ ἐπέρχεται ἀτονία καὶ μαρasmus· οὐκ ὀλίγοι δὲ τῶν οὕτω διακειμένων θνήσκουσιν εἰς τὰς ἀγκάλας δολεροῦ ὕπνου.

Ἀλλ' ἐὰν πλούσιοι καὶ πένητες δὲν εὐρίσκονται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ ἀπέναντι τοῦ ψύχους, ἐὰν οἱ δεύτεροι ὑποφέρουσιν ἐξ αὐτοῦ πλείονος ἢ οἱ πρῶτοι, οὐχ ἥττον ἀμφότεροι πληρόνουσι τὸν φόρον αὐτῶν εἰς τὸν δεσπότην χειμῶνα. Ὅτε μὲν ἐξ ἀμελείας, ὅτε δὲ ἐξ ἀνάγκης, καὶ οὗτοι καὶ ἐκεῖνοι ἐκτίθενται συχνὰ εἰς ἀσθενείας, ἃς φέρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ ὥρα τοῦ ψύχους καὶ τῶν ἀγῶν.

Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ τις καλῶς κατὰ τοῦ ψύχους, δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ προσέχῃ εἰς τοὺς πόδας του. Τὸ νὰ ἐκλαμβάνῃ τοὺς πόδας ὡς θερμότερον τοῦ σώματος εἶνε συνετὸν, ἀλλὰ ὅπως ἀνόητον εἶνε τὸ νὰ μεταποιῇ αὐτοὺς εἰς θερμίστραν.

Ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ ἓνα μόνον ἐν μεγάλῃ ἀνάγκῃ θερμαίνωνται πλησίον τοῦ πυρὸς τὰ κάτω ἄκρα τοῦ σώματος. Σπανιώτερον δὲ ὁ ἀναγκάζεται τις νὰ πράττῃ τοῦτο, ἐὰν φροντίζη περὶ καλῆς ὑποδήσεως, ταυτέστι νὰ φορῇ πάντοτε καλὰ μὲν (καλὴς τῆς) καθαρά, ὑποδήματα δὲ μαλακά καὶ ἀδιαπέραστα εἰς τὸ ὕδωρ. Πύραυλα καὶ ἐν γένει πᾶσα θέρμανσις δι' ἀνθρώπων εἶνε ἀπηγορευμένη.

Οἱ ὑγιεῖς ἄνδρες ὀφείλουσι νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τοῦ ψύχους μόνον διὰ τῶν ἐνδυμάτων, σκεπάζοντες ὅλα ἐν γένει τοῦ σώματος τὰ μέλη ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω. Χωρὶς δὲ νὰ θέλωμεν νὰ διαψεύσωμεν τὸν εἰπόντα ὅτι αἱ φιλέρεσχοι οὐδέποτε κρυθνοῦσι, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶνε ἀσκοπον νὰ συμβουλευσώμεν αὐτὰς νὰ καλύπτωσι τοὺς ὤμους αὐτῶν ὤμους ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἐὰν θέλωσι ν' ἀποφύγωσι τὰς περιπνευμονίας, αἵτινες εἰσβάλλουσιν εἰς τὸ σῶμα πολὺ εὐκολώτερον διὰ τῶν γυμνῶν ὤμων ἢ διὰ τῶν ποδῶν.

Θέλετε τελευταῖον καὶ συμβουλὴν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ψύχους; Ἴδου αὐτὴ ἐργασία καὶ κίνησις. Κινεῖσθε, ἐργάζεσθε, περιπατεῖτε, μὴ μένετε καθόλου ἄργοι, ἐὰν θέλετε οὕτε εἰς τοὺς πόδας οὕτε εἰς τὸ σῶμα νὰ αἰσθανθῇτε ποτὲ ψυχρὸς.

ΠΑΡΟΡΑΜΑ

Σελ. 721, στηλ. α', στίχ. β'. Ἄν τ' ἐπὶ ἐπαναστάσεως, ἢ ν' ἄ γν. ἐν ἔτει 1832.

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΥΠΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ, ΟΔΟΣ ΜΙΑΤΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 15